

POLSKA GRUPA ODLEWNICZA SA

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za rok 2008

Katowice, 30 marca 2009

SPIS TREŚCI

DANE DOTYCZĄCE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO WG MSR/MSSF	5
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2008 DO 31 GRUDNIA 2008.....	6
ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2008 DO 31 GRUDNIA 2008	7
BILANS SPORZĄDZONY NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2008.....	8
RACHUNEK PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2008 DO 31 GRUDNIA 2008	10
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO SPORZĄDZONEGO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2008	12
1. INFORMACJE OGÓLNE	12
2. STOSOWANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI.....	14
1) Oświadczenie o zgodności	15
2) Zmiany zasad rachunkowości	15
3) Podstawy konsolidacji	15
4) Inwestycje w podmioty stowarzyszone	16
5) Wartość firmy	16
6) Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży.....	17
7) Waluty obce.....	17
a) Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji	17
b) Transakcje i salda.....	17
8) Świadczenia pracownicze	18
9) Metody wyceny	18
10) Ujmowanie przychodów	19
a) Przychody ze sprzedaży produktów, towarów, usług i materiałów	19
b) Przychody z tytułu odsetek	19
c) Przychody z tytułu dywidend.....	19
11) Ujmowanie kosztów.....	20
12) Pozostałe przychody i koszty operacyjne.....	20
13) Przychody i koszty finansowe	20
14) Koszty odsetek.....	20
15) Podatki	20
a) Podatek dochodowy bieżący	21
b) Podatek dochodowy odroczony.....	21
c) Inne podatki.....	22
16) Rzeczowe aktywa trwale	22
17) Nieruchomości inwestycyjne.....	23
18) Wartości niematerialne.....	23
19) Utrata wartości	23
20) Zapasy.....	24
21) Odpisy aktualizujące wartość zapasów.....	24

22) Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	25
23) Instrumenty finansowe	25
24) Zasady wyceny instrumentów finansowych na dzień bilansowy	26
25) Aktywa finansowe stanowiące instrumenty kapitałowe	26
26) Należności z tytułu dostaw i usług	27
27) Pozostałe należności	27
28) Inwestycje w papiery wartościowe	27
29) Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	27
30) Rozliczenia międzyokresowe kosztów	27
a) Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów	27
b) Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów	27
31) Rozliczenia międzyokresowe przychodów	28
32) Kapitały własne	28
33) Rezerwy	29
34) Kredyty bankowe	29
35) Zobowiązania finansowe oraz instrumenty kapitałowe	29
36) Zamienne instrumenty dłużne	29
37) Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	29
38) Instrumenty pochodne i rachunkowość zabezpieczeń	30
39) Płatności instrumentami kapitałowymi	30
40) Zysk przypadający na jedną akcję	30
41) Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności	30
42) Prezentacja w Rachunku Przepływów Pieniężnych oraz w Bilansie udzielonych i zaciągniętych pożyczek w ramach Grupy i poza Grupę	31
43) Informacje ujawniane na temat podmiotów powiązanych	31
44) Założenia zastosowania zasad rachunkowości obowiązujących w Unii Europejskiej po raz pierwszy	32
3. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	33
4. SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI – BRANŻOWE I GEOGRAFICZNE	33
5. KOSZTY RESTRUKTURYZACJI	34
6. ZYSK NA DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	34
7. KOSZTY ZATRUDNIENIA	35
8. INNE PRZYCHODY OPERACYJNE	35
9. INNE KOSZTY OPERACYJNE	36
10. PRZYCHODY FINANSOWE	36
11. KOSZTY FINANSOWE	37
12. PODATEK DOCHODOWY	37
13. AKTYWA TRWAŁE PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY	38
14. DYWIDENDY	38
15. WARTOŚĆ FIRMY Z KONSOLIDACJI	38
16. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ	38

17. POZOSTAŁE WARTOŚCI NIEMATERIALNE	39
18. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE.....	40
19. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE	42
20. JEDNOSTKI ZALEŻNE	42
21. INWESTYCJE W JEDNOSTKI STOWARZYSZONE	42
22. ZAPASY	43
23. POZOSTAŁE AKTYWA KRÓTKOTERMINOWE.....	43
24. KREDYTY I POŻYCZKI	45
25. OBLIGACJE ZAMIENNE NA AKCJE	47
26. INSTRUMENTY FINANSOWE	47
27. PODATEK ODROZCZONY	47
28. INNE ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE	49
29. REZERWY	49
30. KAPITAŁ PODSTAWOWY	51
31. KAPITAŁ ZAPASOWY	51
32. KAPITAŁY REZERWOWE	52
33. ZYSKI ZATRZYMANE	52
34. SPRZEDAŻ SPÓLEK ZALEŻNYCH	52
35. NABYCIE SPÓŁKI ZALEŻNEJ	52
36. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO RACHUNKU PRZEPIŹYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	52
37. NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE.....	54
38. WYNAGRODZENIE INSTRUMENTAMI KAPITAŁOWYMI SPÓŁKI	55
39. PROGRAM ŚWIADCZEŃ EMERYTALNYCH.....	55
40. KOREKTA BŁĘDU PODSTAWOWEGO.....	55
41. WYNAGRODZENIA CZŁONKÓW ZARZĄDU I ORGANÓW NADZORU.....	55
42. ZDARZENIA PO DACIE BILANSU	55
43. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	56
44. INFORMACJE O UMOWACH ZAWARTYCH Z PODMIOTEM UPRAWNIONYM DO BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO.....	58

DANE DOTYCZĄCE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO WG MSR/MSSF

Wybrane dane finansowe	PLN	PLN	EURO	EURO
	Rok 2008	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2007
	od 01.01.2008	od 01.01.2007	od 01.01.2008	od 01.01.2007
	do 31.12.2008	do 31.12.2007	do 31.12.2008	do 31.12.2007
Przychody netto ze sprzedaży	314 591 494	186 901 658	89066418	49486777
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	15 099 809	29 821 427	4 275 023	7 895 951
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	19 589 755	23 809 133	5 546 206	6 304 049
Zysk (strata) netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	15 099 809	29 821 427	4 275 023	7 895 951
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	55 869 155	- 30 550 767	15 817 546	- 8 089 061
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	- 2 380 719	- 95 955 722	- 674 024	- 25 406 620
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	- 54 832 611	120 382 927	- 15 524 082	31 874 319
Przepływy pieniężne netto razem	- 1 344 174	- 6 123 562	- 380 560	- 1 621 362
Aktywa razem	267 827 026	289 554 566	64 227 105	80 836 004
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	159 191 871	188 324 306	38 175 509	52 575 183
Zobowiązania długoterminowe	59 118 449	77 245 664	14 177 086	21 564 954
Zobowiązania krótkoterminowe	37 346 829	59 101 793	8 956 074	16 499 663
Kapitał własny	108 635 155	101 230 260	26 051 596	28 260 821
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	89 268 774	81 224 386	21 407 380	22 675 708
Kapitał zakładowy	41 760 000	41 760 000	10 014 388	11 658 291
Liczba akcji (w szt.)	41 760 000	41 760 000	41 760 000	41 760 000
Zysk (strata) netto na jedną akcję zwykłą	0,3616	0,7141	0,1024	0,1891
Rozwodniony zysk (strata) netto na jedną akcję zwykłą	0,3616	0,7141	0,1024	0,1891
Wartość księgową na jedną akcję	2,1377	1,9450	0,5126	0,5430
Rozwodniona wartość księgową na jedną akcję	2,1377	1,9450	0,5126	0,5430
Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję	0,0000	0,1509	0,0000	0,0421

Wybrane dane finansowe prezentowane w sprawozdaniu przeliczone na walutę euro w następujący sposób:

- pozycje dotyczące rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych za rok 2008 (odpowiednio za rok 2007) przeliczone wg kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ogłaszanych przez NBP obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca. Kurs ten za rok 2008 wyniósł 1 euro = 3,5321 zł, za rok 2007 1 euro = 3,7768zł
- pozycje bilansowe przeliczone wg średniego kursu ogłoszonego przez NBP, obowiązującego na dzień bilansowy. Kurs ten wyniósł na 31 grudnia 2008 roku 1 euro = 4,1700zł; na 31 grudnia 2007 roku 1 euro = 3,5820 zł

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2008 DO 31 GRUDNIA 2008

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	Za okres 01.01.2008 - 31.12.2008	Za okres 01.01.2007 - 31.12.2007
Działalność kontynuowana		
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, w tym:	314 591 493,63	186 901 658,48
- od jednostek powiązanych	19 705 743,66	19 529 291,56
1. Przychody netto ze sprzedaży produktów	309 637 157,78	184 209 791,61
2. Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	4 954 335,85	2 691 866,87
II. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, w tym:	257 402 522,07	151 445 951,13
- do jednostek powiązanych	12 608 927,84	13 390 860,27
1. Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	252 926 539,04	148 977 598,54
2. Wartość sprzedanych towarów i materiałów	4 475 983,03	2 468 352,59
III. Zysk (strata) brutto ze sprzedaży (I-II)	57 188 971,56	35 455 707,35
IV. Koszty sprzedaży	2 054 207,12	1 514 347,16
V. Koszty ogólnego zarządu	20 693 988,09	14 617 639,21
VI. Zysk (strata) na sprzedaży (III-IV-V)	34 440 776,35	19 323 720,98
VII. Pozostałe przychody operacyjne	3 430 042,38	11 515 040,37
1. Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	96 342,31	3 646,25
2. Dotacje	14 806,36	197 535,33
3. Inne przychody operacyjne	3 318 893,71	11 313 858,79
VIII. Pozostałe koszty operacyjne	18 281 063,45	7 029 627,87
1. Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	0,00	-12 946,46
2. Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	4 708 386,07	750 199,78
3. Inne koszty operacyjne	13 572 677,38	6 292 374,55
IX. Zysk (strata) z działalności operacyjnej (VI+VII-VIII)	19 589 755,28	23 809 133,48
X. Przychody finansowe	10 390 862,37	8 993 832,84
1. Dywidendy i udziały w zyskach, w tym:	0,00	0,00
- od jednostek powiązanych	0,00	0,00
2. Odsetki, w tym:	1 866 313,70	7 671 686,02
- od jednostek powiązanych	822 046,42	340 584,85
3. Zysk ze zbycia inwestycji	0,00	0,00
4. Aktualizacja wartości inwestycji	4 321 680,41	0,00
5. Inne	4 202 868,26	1 322 146,82
XI. Koszty finansowe	10 984 523,58	5 316 651,67
1. Odsetki, w tym:	7 787 917,33	2 703 472,89
- dla jednostek powiązanych	296 858,93	8 760,98
2. Strata ze zbycia inwestycji	2 271 113,57	0,00
3. Aktualizacja wartości inwestycji	0,00	0,00
4. Inne	925 492,68	2 613 178,78
XII. Zysk (strata) na sprzedaży całości lub części udziałów jednostek podporządkowanych	0,00	
XIII. Zysk (strata) z działalności gospodarczej (IX+X-XI+/-XII)	18 996 094,07	27 486 314,65
XIV. Odpis wartości firmy jednostek podporządkowanych	0,00	1 315,80
XV. Nadwyżka udziału jednostki przejmującej w aktywach netto jednostki zależnej nad kosztem połączenia	55 626,65	9 338 913,23
XVI. Zysk (strata) brutto (XIII-XIV+XV)	19 051 720,72	36 823 912,08
XVII. Podatek dochodowy	4 157 142,02	5 392 603,71
a) część bieżąca	5 010 033,00	2 625 164,00
b) część odroczone	-852 890,98	2 767 439,71
XVIII. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	0,00	
XIX. Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	14 894 578,70	31 431 308,37
XX. Działalność zaniechana	0,00	
XXI. Zysk netto, w tym przypadający:	14 894 578,70	31 431 308,37
XXII. akcjonariuszom podmiotu dominującego	15 099 808,59	29 821 426,92
XXIII. akcjonariuszom mniejszościowym	-205 229,89	1 609 881,45

ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2008 DO 31 GRUDNIA 2008

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Zyski zatrzymane	Kapitał mniejszości	Razem kapitał własny
Stan na 1 stycznia 2008r.	41 760 000,00	10 020 025,04	29 444 360,92	20 005 873,61	101 230 259,57
przeniesienie zysku na kapitał zapasowy		4 586 422,88	-4 586 422,88		0,00
wypłata dywidendy			-6 300 000,00		-6 300 000,00
zmiany zysku z lat ubiegłych			-755 370,19		-755 370,19
zmiany kapitałów mniejszości				-639 492,37	-639 492,37
zysk netto			15 099 808,59		15 099 808,59
inne			-50,56		-50,56
Stan na 31 grudnia 2008r.	41 760 000,00	14 606 447,92	32 902 325,88	19 366 381,24	108 635 155,04

Stan na 1 stycznia 2007r.	10 760 000,00	15 354 575,00	23 801 520,04	0,00	49 916 095,04
podwyższenie kapitału	31 000 000,00				31 000 000,00
przeniesienie zysku na kapitał zapasowy		24 177 978,04	-24 177 978,04		0,00
umorzenie udziałów		-29 512 528,00			-29 512 528,00
zmiany zysku z lat ubiegłych					0,00
zysk netto			29 821 426,92		29 821 426,92
zwiększenie kapitałów mniejszości				20 005 873,61	20 005 873,61
inne			-608,00		-608,00
Stan na 31 grudnia 2007r.	41 760 000,00	10 020 025,04	29 444 360,92	20 005 873,61	101 230 259,57

Handwritten signature

BILANS SPORZĄDZONY NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2008

SKONSOLIDOWANY BILANS	Stan na koniec okresu 31.12.2008	Stan na koniec okresu 31.12.2007
Aktywa		
I. Aktywa trwałe	196 842 720,08	204 326 111,55
1. Wartości niematerialne, w tym:	485 368,78	1 026 986,79
- wartość firmy	0,00	
2. Rzeczowe aktywa trwałe:	187 937 713,06	194 930 081,76
2.1. Środki trwałe	186 095 604,78	194 223 785,16
2.2. Środki trwałe w budowie	1 842 108,28	706 296,60
3. Należności długoterminowe	5 200,00	0,00
3.1. Od jednostek powiązanych	0,00	
3.2. Od pozostałych jednostek	5 200,00	
4. Inwestycje długoterminowe	0,00	0,00
4.1. Nieruchomości	0,00	
4.2. Wartości niematerialne	0,00	
4.3. Długoterminowe aktywa finansowe	0,00	0,00
4.4. Inne inwestycje długoterminowe	0,00	
5. Pozostałe aktywa długoterminowe (rozliczenia międzyokresowe)	0,00	
6. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	8 414 438,24	8 369 043,00
II. Aktywa obrotowe	70 984 306,36	85 228 454,01
1. Zapasy	25 532 173,93	31 685 526,98
2. Należności krótkoterminowe	35 897 643,61	41 720 995,18
2.1. Z tytułu leasingu finansowego	0,00	
2.2. Z tytułu dostaw i usług	34 371 741,92	32 991 195,97
2.3. Z tytułu podatków, w tym:	1 441 170,18	7 351 855,91
2.3.1. Z tytułu bieżącego podatku dochodowego	353 413,00	1 300 758,00
2.4. Pozostałe należności	84 731,51	1 377 943,30
3. Krótkoterminowe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	0,00	0,00
4. Krótkoterminowe aktywa przeznaczone do obrotu	0,00	
5. Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	0,00	948 180,47
5.1. Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe dotyczące jednostek w ramach grupy	0,00	
5.2. Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe dotyczące pozostałych jednostek	0,00	948 180,47
6. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	9 459 577,69	10 803 751,90
7. Pozostałe aktywa krótkoterminowe (rozliczenia międzyokresowe)	94 911,13	69 999,48
8. Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	0,00	0,00
8.1. Pochodzące z zakupów od jednostek w ramach grupy	0,00	
8.2. Pochodzące z zakupów od pozostałych jednostek	0,00	
Aktywa razem	267 827 026,44	289 554 565,56

P a s y w a	Stan na koniec okresu 31.12.2008	Stan na koniec okresu 31.12.2007
I. Kapitał własny	108 635 155,04	101 230 259,57
1. Kapitał zakładowy	41 760 000,00	41 760 000,00
2. Należne wpłaty na kapitał zakładowy (wielkość ujemna)	0,00	0,00
3. Akcje (udziały) własne (wielkość ujemna)	0,00	0,00
4. Kapitał zapasowy	14 606 447,92	10 020 025,04
5. Kapitał z aktualizacji wyceny	0,00	0,00
6. Pozostałe kapitały rezerwowe	0,00	0,00
7. Różnice kursowe z przeliczenia jednostek	0,00	0,00
8. Zyski zatrzymane	32 902 325,88	29 444 360,92
9. Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)	0,00	0,00
A. Kapitał przypadający akcjonariuszom podmiotu dominującego	89 268 773,80	81 224 385,96
B. Kapitały mniejszości	19 366 381,24	20 005 873,61
II. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	159 191 871,40	188 324 305,99
1. Rezerwy na zobowiązania	61 731 993,28	51 976 791,64
1.1. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	32 231 394,37	33 038 890,11
1.2. Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	11 114 409,87	11 952 557,20
a) długoterminowa	8 781 611,82	9 064 953,74
b) krótkoterminowa	2 332 798,05	2 887 603,46
1.3. Pozostałe rezerwy	18 386 189,04	6 985 344,33
a) długoterminowe	0,00	0,00
b) krótkoterminowe	18 386 189,04	6 985 344,33
2. Zobowiązania długoterminowe	59 118 448,71	77 245 663,71
2.1. Kredyty i pożyczki	58 679 472,49	75 421 208,55
2.2. Zobowiązania długoterminowe z tytułu leasingu	0,00	0,00
2.3. Inne zobowiązania długoterminowe	438 976,22	1 824 455,16
3. Zobowiązania krótkoterminowe	37 346 828,66	59 101 793,44
3.1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług:	20 096 875,90	16 365 748,87
3.1.1. Z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych	2 283 075,65	1 721 657,72
3.1.2. Z tytułu dostaw i usług od jednostek pozostałych	17 813 800,25	14 644 091,15
3.2. Zaliczki otrzymane na dostawy	0,00	0,00
3.3. Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	3 122 793,50	2 863 498,85
3.4. Zobowiązania z tytułu podatków, w tym:	6 236 602,00	7 289 790,83
3.4.1. Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	124 699,00	469 526,00
3.5. Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu leasingu finansowego	0,00	0,00
3.6. Krótkoterminowe kredyty i pożyczki	6 421 689,01	31 157 226,63
3.7. Inne	1 468 868,25	1 425 528,26
4. Pozostałe zobowiązania (rozliczenia międzyokresowe)	994 600,75	57,20
III. Zobowiązania związane bezpośrednio z aktywami trwałymi klasyfikowane jako przeznaczone do zbycia	0,00	0,00
P a s y w a r a z e m	267 827 026,44	289 554 565,56

RACHUNEK PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2008 DO 31 GRUDNIA 2008

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH	Za okres 01.01.2008 - 31.12.2008	Za okres 01.01.2007 - 31.12.2007
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej - metoda pośrednia		
I. Zysk brutto	19 051 720,72	36 823 912,08
II. Korekty razem	36 817 434,77	-67 374 678,79
1. Nadwyżka udziału jednostki przejmującej w aktywach netto jednostki zależnej nad kosztem połączenia	-55 626,65	-9 338 913,23
2. Amortyzacja	10 306 573,83	5 706 163,77
w tym odpis wartości firmy jednostek podporządkowanych lub ujemnej wartości firmy jednostek podporządkowanych	0,00	0,00
3. (Zyski) straty z tytułu różnic kursowych	0,00	536 551,90
4. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	7 098 876,63	2 703 225,37
5. (Zysk) strata z tytułu działalności inwestycyjnej	1 828 701,03	-1 836 460,38
6. Zmiana stanu rezerw	10 562 697,38	-6 490 611,74
7. Zmiana stanu zapasów	6 153 353,05	-11 137 836,28
8. Zmiana stanu należności	3 299 274,38	-787 687,48
9. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	2 117 097,53	-37 587 394,07
10. Podatek dochodowy zapłacony	-4 407 515,00	-7 850 398,00
11. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	969 631,90	-1 331 657,52
12. Inne korekty	-1 055 629,31	40 338,87
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/-II)	55 869 155,49	-30 550 766,71
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
I. Wpływy	13 424 525,61	20 921 391,97
1. Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	258 700,00	244 919,24
2. Zbycie inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne	0,00	
3. Z aktywów finansowych, w tym:	13 165 825,61	20 676 472,73
a) w jednostkach powiązanych	10 107 397,26	19 103 643,83
- zbycie aktywów finansowych	0,00	
- dywidendy i udziały w zyskach	0,00	
- zwrot udzielonych pożyczek długoterminowych i krótkoterminowych	10 000 000,00	19 000 000,00
- odsetki	107 397,26	103 643,83
- inne wpływy z aktywów finansowych		0,00
b) w pozostałych jednostkach	3 058 428,35	1 572 828,90
- zbycie aktywów finansowych	948 180,47	1 572 828,90
- dywidendy i udziały w zyskach	0,00	
- zwrot udzielonych pożyczek długoterminowych i krótkoterminowych	0,00	
- odsetki	92 614,09	
- inne wpływy z aktywów finansowych	2 017 633,79	
4. Inne wpływy inwestycyjne	0,00	
II. Wydatki	15 805 244,23	116 877 114,19
1. Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	5 556 472,23	4 368 155,01
2. Inwestycje w nieruchomości oraz wartości niematerialne	0,00	
3. Na aktywa finansowe, w tym:	10 248 772,00	111 812 361,80
a) w jednostkach powiązanych	10 248 772,00	111 812 361,80
- nabycie aktywów finansowych	248 772,00	95 812 361,80
- udzielone pożyczki długoterminowe i krótkoterminowe	10 000 000,00	16 000 000,00
b) w pozostałych jednostkach	0,00	0,00
- nabycie aktywów finansowych	0,00	
- udzielone pożyczki długoterminowe i krótkoterminowe	0,00	
4. Dywidendy i inne udziały w zyskach wypłacone mniejszości	0,00	
5. Inne wydatki inwestycyjne	0,00	696 597,38
III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)	-2 380 718,62	-95 955 722,22

C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej

I. Wpływy	294 275,15	154 615 936,53
1. Wpływy netto z emisji akcji (wydania udziałów) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału	0,00	31 000 000,00
2. Kredyty i pożyczki, w tym:	0,00	105 137 126,56
pożyczki zaciągnięte od jednostek powiązanych	0,00	0,00
3. Emisja dłużnych papierów wartościowych	0,00	0,00
4. Inne wpływy finansowe	294 275,15	18 478 809,97
II. Wydatki	55 126 886,23	34 233 009,48
1. Nabycie akcji (udziałów) własnych	0,00	29 512 528,00
2. Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	6 300 000,00	0,00
3. Inne, niż wypłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tytułu podziału zysku	0,00	0,00
4. Spłaty kredytów i pożyczek, w tym:	41 365 437,55	1 510 000,00
splata pożyczek zaciągniętych od jednostek powiązanych	0,00	0,00
5. Wykup dłużnych papierów wartościowych	0,00	0,00
6. Z tytułu innych zobowiązań finansowych	0,00	0,00
7. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	0,00	0,00
8. Odsetki, w tym:	7 461 448,68	2 910 481,48
odsetki zapłacone jednostkom powiązanym	0,00	0,00
9. Inne wydatki finansowe	0,00	300 000,00
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)	-54 832 611,08	120 382 927,05
D. Przepływy pieniężne netto, razem (A.III+/-B.III+/-C.III)	-1 344 174,21	-6 123 561,88
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:	-1 344 174,21	-6 123 561,88
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	0,00	
F. Środki pieniężne na początek okresu	10 803 751,90	16 927 313,78
G. Środki pieniężne na koniec okresu (F+/- D)	9 459 577,69	10 803 751,90

Sprawozdanie finansowe zostało zaakceptowane i podpisane przez Zarząd Spółki dnia 30.03.2009 roku

 .....
 Prezes Zarządu - Renata Mokryńska

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO SPORZĄDZONEGO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2008

1. INFORMACJE OGÓLNE

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie jednostkowe spółki Polska Grupa Odlewnicza SA powstałej z przekształcenia spółki Pioma Odlewnia Spółka z o.o. oraz spółek zależnych.

I. Skład organów jednostki dominującej według stanu na dzień 31.12. 2008 r.:

Zarząd:

Skład Zarządu na dzień 31.12.2008 r.:

Pani Renata Mokryńska - Prezes Zarządu

Rada Nadzorcza:

Skład Rady Nadzorczej na dzień 31.12.2008 r.

Pan Jacek Domogała - Przewodniczący RN

Pan Tomasz Jakubowski - Członek RN

Pani Beata Zawiszowska - Członek RN

II. Zmiany w składzie Zarządu Spółki:

Skład Zarządu na dzień 01.01.2008 r.:

Pan Zdzisław Girtler - Prezes Zarządu

W dniu 01.02.2008 Rada Nadzorcza odwołała Pana Zdzisława Girtlera z funkcji Prezesa Zarządu oraz powołała na stanowisko Prezesa Zarządu Pana Wojciecha Wronę.

W dniu 5 maja 2008 rezygnację z funkcji Prezesa Zarządu złożył Pan Wojciech Wrona. W dniu 6 maja 2008 Rada Nadzorcza powierzyła funkcję Prezesa Zarządu Pani Renacie Mokryńskiej

III. Zmiany w Radzie Nadzorczej Spółki

Skład Rady Nadzorczej na dzień 01.01.2008:

Pan Wojciech Wrona - Przewodniczący RN

Pan Jacek Domogała - Członek RN

Pani Beata Zawiszowska - Członek RN

W dniu 31.01.2008 Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników odwołało ze składu Rady Nadzorczej Pana Wojciecha Wronę oraz powołało do Rady Nadzorczej Pana Tomasza Jakubowskiego.

IV. Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Polska Grupa Odlewnicza SA. zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej w dającej się przewidzieć przyszłości - nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuacji działalności

V. Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na dzień 31.12.2008 roku zgodnie z zasadami zawartymi w Międzynarodowych Standardach Rachunkowości. Bilans, Zestawienie Zmian w Kapitale Własnym wraz z notami zostało sporządzone na dzień 31.12.2008, analogicznie okres porównawczy – rok 2007. Rachunek Zysków i Strat, Rachunek Przepływów Pieniężnych wraz z notami zostały sporządzone za okres od 01.01.2008 do 31.12.2008, okres porównawczy – rok 2007 obejmuje cały rok spółki Pioma Odlewnia Spółka z o.o. oraz 6-miesięczny okres konsolidacji Odlewni Żeliwa Śrem SA. Z tego względu dane za okres porównawczy nie są w pełni porównywalne. Sprawozdanie sporządzono w złotych.

VI. Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego w ramach struktur organizacyjnych Spółek wchodzących w skład Grupy nie funkcjonowały Oddziały samodzielnie sporządzające bilans.

VII. Organem zatwierdzającym roczne skonsolidowane sprawozdanie Grupy zgodnie ze statutem Jednostki Dominującej jest Walne Zgromadzenie.

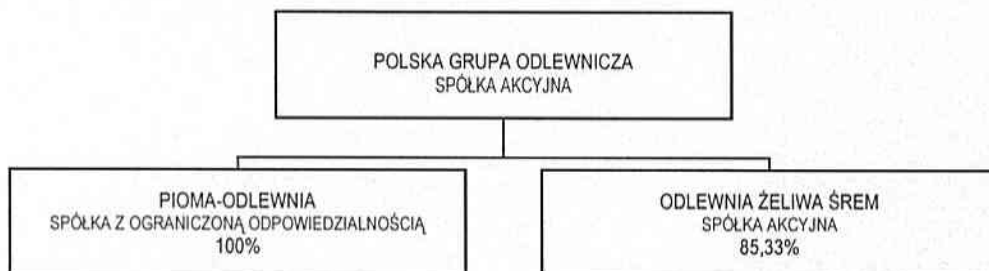
VIII. Zarząd podpisuje i składa roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy PGO S.A. razem z opinią i raportem biegłego rewidenta do Rady Nadzorczej celem oceny.

IX. Rada Nadzorcza dokonuje oceny rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy i sporządza opisowe sprawozdanie z oceny Walnemu Zgromadzeniu.

Opis organizacji Grupy POLSKA GRUPA ODLEWNICZA SA

Grupa Kapitałowa Polska Grupa Odlewnicza SA działa w branży odlewniczej. Według stanu na dzień 31.12.2008 roku Grupę tworzą jednostki zaprezentowane w schemacie poniżej:

Struktura Grupy Kapitałowej wg stanu na dzień 31.12.2008r.

Dane Jednostki Dominującej:

Polska Grupa Odlewnicza SA

W okresie 01.01.2008 do 11.05.2008 spółka funkcjonowała jako Pioma Odlewnia Spółka z o.o. W dniu 12.05.2008 Sąd Rejonowy w Łodzi zarejestrował przekształcenie spółki Pioma Odlewnia Spółka z o.o. w spółkę Polska Grupa Odlewnicza Spółka Akcyjna. Zdarzenie to spowodowało obowiązek zamknięcia ksiąg spółki z o.o. na dzień 11.05.2008 oraz otwarcia ksiąg spółki akcyjnej w dniu 12.05.2008

Na dzień 31.12.2008 siedziba Spółki mieściła się w Piotrkowie Trybunalskim przy ul. Dmowskiego 38

Regon 590722383

NIP: 771-23-74-309

Wykaz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej objętych konsolidacją na dzień 31.12.2008 roku:

Przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2008 rok, konsolidacją objęto niżej wymienione Spółki:

Odlewnia Żeliwa "ŚREM" S.A.

Siedziba Spółki mieści się w Śremie przy ul. Staszica 1

Regon 630262070

NIP: 785-00-10-299

Konsolidacją objęto cały rok 2008.

PIOMA-ODLEWNIA Spółka z o.o.

Siedziba Spółki mieści się w Piotrkowie Trybunalskim przy ul. Dmowskiego 38

Regon 100398488

NIP: 771-27-66-908

Konsolidacją objęto cały rok 2008.

W okresie od 01.01.2008 do 21.12.2008 Spółka funkcjonowała jako Pioma Odlewnia Zakład Produkcyjny Spółka z o.o. W dniu 22.12.2008 zarejestrowana została zmiana statutu polegająca między innymi na zmianie nazwy spółki. Od tego dnia funkcjonuje ona jako Pioma Odlewnia Spółka z o.o.

W dniu 28.03.2008 Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia zarejestrował zmianę wysokości kapitału zakładowego Spółki. Kapitał zakładowy został podwyższony o 35.049.700 zł wszystkie udziały zostały objęte przez Pioma Odlewnia Spółka z o.o. (po przekształceniu Polska Grupa Odlewnicza SA)

Przedmiot działalności jednostek wchodzących w skład Grupy:

Polska Grupa Odlewnicza SA

Przedmiotem działalności jednostki zgodnie ze statutem jest między innymi: odlewnictwo żeliwa, odlewnictwo staliwa, odlewnictwo metali lekkich, miedzi i stopów miedzi, obróbka metali. Spółka w roku 2008 nie prowadziła działalności w zakresie odlewnictwa, skupiając się na czynnościach związanych ze sprawowaniem nadzoru właścicielskiego nad spółkami zależnymi.

Odlewnia Żeliwa "ŚREM" S.A.

Przedmiot działalności: produkcja odlewów z żeliwa szarego, niskostopowego i sferoidalnego

Pioma Odlewnia Spółka z o.o.

Przedmiot działalności: podstawowym przedmiotem działalności Spółki jest odlewnictwo żeliwa, odlewnictwo staliwa, odlewnictwo metali lekkich, miedzi i stopów miedzi, obróbka metali.

Spółka zależne nie objęta konsolidacją:

W okresie od 01.01.2008 do 28.08.2008 w ramach Grupy funkcjonowała spółka: Odlewnia Żeliwa ZUT ETMA Sp. z o.o z siedzibą w Śremie, ul. Staszica 1.

W dniu 23.11.2007 został złożony w sądzie wniosek o ogłoszenie upadłości Spółki. 14.03.2008 zostało wydane postanowienie o oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości

Na dzień 01.01.2008 roku Odlewnia Żeliwa ŚREM SA posiadała 90,66% udziałów w kapitale zakładowym. W dniu 28.08.2008 Odlewnia Żeliwa Śrem SA dokonała zbycia wszystkich posiadanych udziałów.

2. STOSOWANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzono stosując jednolite zasady rachunkowości w odniesieniu do podobnych transakcji oraz innych zdarzeń następujących w zbliżonych okolicznościach.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej / MSSF / zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

Zastosowanie standardów i interpretacji obowiązujących od 1 stycznia 2008 roku.

- KIMSF 11 „MSSF 2 – Wydanie akcji w ramach grupy i transakcje w nabytych akcjach własnych”
- KIMSF 12 „Umowy na usługi koncesjonowane”
- KIMSF 14 „MSR 19 – Limit wyceny aktywów z tytułu określonych świadczeń, minimalne wymogi finansowania oraz ich wzajemne zależności”

Zastosowanie tych interpretacji nie miało wpływu na sprawozdanie finansowe.

Wcześniejsze zastosowanie standardów i interpretacji obowiązujących w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających 1 stycznia 2009 lub po tej dacie

W niniejszym sprawozdaniu nie zastosowano standardu lub interpretacji przed datą ich wejścia w życie oraz zatwierdzeniem przez Unię Europejską:

- MSSF 8 „Segmenty operacyjne” – nowy standard, obowiązuje w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających 1 stycznia 2009 lub później,
- MSR 23 „Koszty finansowania zewnętrznego” – zmiany do standardu, obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających 1 stycznia 2009 lub później,
- MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” – zmiany do standardu, obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających 1 stycznia 2009 lub później,

- MSSF 2 „Płatności w formie akcji” zmiany do standardu, obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających 1 stycznia 2009 lub później,
- MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja” oraz MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” - zmiany do standardów, obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających 1 stycznia 2009 lub później,
- MSSF 1 „Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy” oraz MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe” zmiany do standardów, obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających 1 stycznia 2009 lub później,
- „Udoskonalenia w MSSF” 2008- zbiór 35 poprawek i uściśleń, które są niezbędne, lecz nie na tyle pilne lub znaczące, aby były przedmiotem odrębnych projektów. Każda zmiana ma indywidualną datę wprowadzenia w życie, lecz większość uregulowań obowiązuje w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających 1 stycznia 2009 lub później,
- MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych” – zmiany do standardu, obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających 1 lipca 2009 lub później,
- MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe” – zmiany do standardu, obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających 1 lipca 2009 lub później,
- MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” - zmiany do standardu, obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających 1 lipca 2009 lub później,
- MSSF 1 „Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy - zmiany do standardu, obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających 1 lipca 2009 lub później,
- KIMSF 13 „Programy lojalnościowe” – interpretacja obowiązuje w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających 1 lipca 2008 lub później,
- KIMSF 15 „Umowy o budowę nieruchomości” – interpretacja obowiązuje w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 lub później,
- KIMSF 16 „Zabezpieczenie inwestycji netto w jednostce zagranicznej” – interpretacja obowiązuje w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 października 2009 lub później,
- KIMSF 17 „Podział aktywów niepieniężnych między właścicieli” – interpretacja obowiązuje w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 lub później,

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest sporządzone zgodnie z koncepcją kosztu historycznego, za wyjątkiem aktualizacji wyceny niektórych aktywów trwałych i instrumentów finansowych, które Spółki wykazują w wartości godziwej. Najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez jednostki wchodzące w skład Grupy przedstawione zostały poniżej.

1) Oświadczenie o zgodności

Zarząd Jednostki Dominującej wykorzystał swoją najlepszą wiedzę, co do wyboru standardów i interpretacji, jak również metod i zasad wyceny poszczególnych pozycji rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy PGO S.A. wraz z danymi porównywalnymi. Przedstawione poniżej objaśnienia zostały ustalone przy dołożeniu należytej staranności.

Zarząd Spółki PGO S.A. oświadcza, że prezentowane skonsolidowane sprawozdanie finansowe rzetelnie przedstawia sytuację majątkową, finansowe wyniki działalności oraz przepływy środków pieniężnych Grupy Kapitałowej.

2) Zmiany zasad rachunkowości

Na dzień sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2008 r. nie dokonano zmiany zasad rachunkowości w stosunku do roku poprzedniego.

3) Podstawy konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie jednostki dominującej oraz sprawozdania jednostek zależnych. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej PGO S.A. sporządzono stosując metodę pełną.

Przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Jednostka dominująca łączy sprawozdania finansowe Jednostki dominującej oraz jednostek zależnych poprzez zsumowanie poszczególnych pozycji aktywów, zobowiązań, kapitału własnego, przychodów oraz kosztów.

Wszelkie transakcje, salda, przychody i koszty pomiędzy podmiotami powiązаныmi objętymi konsolidacją podlegają wyłączeniom konsolidacyjnym.

W celu zapewnienia prezentacji w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym informacji finansowych na temat grupy kapitałowej w taki sposób jak gdyby stanowiła ona pojedynczą jednostkę gospodarczą, dokonuje się:

- wyłączenia wartości bilansowej inwestycji jednostki dominującej w każdej z jednostek zależnych oraz tej części kapitału własnego spółek zależnych, która odpowiada udziałowi jednostki dominującej.
- określa się udziały mniejszości w zysku lub stracie netto skonsolidowanych jednostek zależnych za dany okres sprawozdawczy,
- określa się i prezentuje oddzielnie od kapitału własnego jednostki dominującej udziały mniejszości w aktywach netto skonsolidowanych jednostek zależnych.

Udziały mniejszości w aktywach netto obejmują:

- a) wartość udziałów mniejszości z dnia pierwotnego połączenia
- b) zmiany w kapitale własnym przypadające na udziały mniejszości począwszy od dnia połączenia.

Udział właścicieli mniejszościowych jest wykazywany w odpowiedniej proporcji wartości kapitałów.

W kolejnych okresach, straty przypadające właścicielom mniejszościowym powyżej wartości ich udziałów, pomniejszają kapitały jednostki dominującej.

Wyniki finansowe jednostek nabytych lub sprzedanych w ciągu roku są ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym od/do momentu odpowiednio ich nabycia lub zbycia.

W przypadkach, gdy jest to konieczne, w sprawozdaniach finansowych jednostek zależnych dokonuje się korekt mających na celu ujednolicenie zasad rachunkowości stosowanych przez jednostkę z zasadami stosowanymi przez podmiot dominujący.

Jeżeli straty dotyczące udziałów mniejszości w skonsolidowanej jednostce zależnej przewyższają udziały mniejszości w kapitale własnym tejże jednostki zależnej, to nadwyżka oraz dalsze straty dotyczące udziałów mniejszości obciążają udziały większości, z wyjątkiem sytuacji, kiedy udziałowcy mniejszościowi mają obowiązek i są zdolni do dokonania dodatkowej inwestycji w celu pokrycia strat. Jeżeli w terminie późniejszym jednostka zależna wykazuje osiągnięcie zysków, to zyski te przypisuje się w całości udziałowcom większościowym.

4) Inwestycje w podmioty stowarzyszone

Podmiot stowarzyszony – jest to jednostka, na którą Spółka dominująca wywiera znaczący wpływ.

Znaczący wpływ na inną jednostkę – rozumie się przez to zdolność jednostki na równi z innymi udziałowcami lub współnikami do kierowania polityką finansową i operacyjną innej jednostki, w celu osiągnięcia wspólnych ekonomicznych korzyści z jej działalności.

Inwestycje w podmiot stowarzyszony są wyceniane według ceny nabycia z uwzględnieniem zmian w udziale Spółki w aktywach netto, jakie wystąpiły do dnia bilansowego, pomniejszonych o utratę wartości poszczególnych inwestycji. Straty podmiotów stowarzyszonych przekraczające wartość udziału Grupy w tych podmiotach stowarzyszonych nie są rozpoznawane.

Nadwyżka ceny nabycia powyżej wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania aktywów netto podmiotu stowarzyszonego na dzień nabycia jest ujmowana jako wartość firmy. W przypadku, gdy cena nabycia jest niższa od wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania aktywów netto podmiotu stowarzyszonego na dzień nabycia, różnica ujmowana jest jako zysk w rachunku zysków i strat okresu, w którym nastąpiło nabycie

W prezentowanym sprawozdaniu finansowym nie występują inwestycje w podmiotach stowarzyszonych.

5) Wartość firmy

Wartość firmy przejęta w ramach połączenia jednostek gospodarczych odpowiada płatności dokonanej przez jednostkę przejmującą w oczekiwaniu na przyszłe korzyści ekonomiczne z tytułu aktywów, których nie można pojedynczo zidentyfikować ani osobno ująć.

Wartość firmy powstająca przy konsolidacji wynika z wystąpienia na dzień nabycia nadwyżki kosztu nabycia jednostki nad wartością godziwą identyfikowalnych składników aktywów i pasywów jednostki zależnej, stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia na dzień nabycia.

Na dzień nabycia jednostka dominująca:

- a. ujmuje wartość firmy jako składnik aktywów,
- b. początkowo wycenia wartość firmy według jej ceny nabycia

W przypadku, gdy cena nabycia jest niższa od wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywów netto jednostki, różnica ujmowana jest jako zysk w rachunku zysków i strat okresu, w którym nastąpiło nabycie.

Wartości firmy przejętej w ramach połączenia jednostek gospodarczych nie amortyzuje się. Wartość firmy przynajmniej raz w roku podlega analizie pod kątem utraty wartości. Ewentualna utrata wartości rozpoznawana jest od razu w rachunku zysków i strat i nie podlega odwróceniu w kolejnych okresach.

Wartości firmy poddawane są testom na dzień 31.12. każdego roku sprawozdawczego.

Przy sprzedaży jednostki zależnej, stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia, odpowiednia część wartości firmy uwzględniana jest przy wyliczaniu zysku bądź straty na sprzedaży.

Konsolidacja może obejmować więcej niż jedną transakcję wymiany. Ma to miejsce wtedy, gdy jednostka dominująca dokonuje zakupu akcji lub udziałów w kilku etapach. W takim przypadku, jednostka dominująca rozpatruje każdą transakcję wymiany osobno, wykorzystując informacje na temat kosztu transakcji i wartości godziwej na dzień każdej transakcji wymiany w celu ustalenia kwoty ewentualnej wartości firmy związanej z taką transakcją. Oznacza to stopniowe porównywanie kosztu poszczególnych inwestycji z udziałem jednostki przejmującej w wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki przejmowanej na każdym kolejnym etapie.

Ostateczna cena nabycia udziałów, akcji jest w tym przypadku równa sumie odpowiednich wartości poszczególnych istotnych transakcji.

Na dzień 31.12.2008 wartość firmy nie występuje.

6) Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwale (i grupy aktywów netto przeznaczonych do sprzedaży) zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wyceniane są po niższej z dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej pomniejszonych o koszty związane ze sprzedażą.

Aktywa trwale i grupy aktywów netto klasyfikowane są jako przeznaczone do sprzedaży, jeżeli ich wartość bilansowa będzie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego ciągłego użytkowania. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów (lub grupa aktywów netto przeznaczonych do sprzedaży) jest dostępny w swoim obecnym stanie do natychmiastowej sprzedaży.

Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do sprzedaży zakłada zamiar kierownictwa spółek wchodzących w skład Grupy do zakończenia transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

Pewne zdarzenia lub okoliczności mogą wydłużyć okres potrzebny na sfinalizowanie transakcji sprzedaży ponad jeden rok. Wydłużenie okresu wymaganego na zakończenie sprzedaży nie wyklucza klasyfikacji składnika aktywów jako przeznaczonego do sprzedaży, jeśli opóźnienie zostało spowodowane przez zdarzenia lub okoliczności znajdujące się poza kontrolą jednostek Grupy

Spółki Grupy nie amortyzują składnika aktywów trwałych, gdy jest on zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży.

Na dzień 31.12.2008 Spółki Grupy nie posiadały aktywów przeznaczonych do sprzedaży

7) Waluty obce

a) Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje skonsolidowanego sprawozdania finansowego są wykazywane w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym działają Spółki (w „walucie funkcjonalnej”). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządza się w złotych, które są walutą prezentacji i walutą funkcjonalną Spółek Grupy.

b) Transakcje i salda

Stosownie do § 22 MSR 21 dniem zawarcia transakcji jest dzień, w którym transakcja po raz pierwszy spełnia warunki ujęcia jej zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej.

Zgodnie z MSR 21 § 21 transakcję w walucie obcej początkowo ujmuje się w walucie funkcjonalnej stosując do przeliczenia kwoty wyrażonej w walucie obcej natychmiastowy kurs wymiany waluty funkcjonalnej na walutę obcą obowiązujący na dzień zawarcia transakcji. Transakcje przeprowadzane w walutach obcych przeliczane są na walutę funkcjonalną w sposób następujący:

- w przypadku sprzedaży walut obcych i transakcji spłaty należności – według kursu zakupu stosowanego przez bank, z którego usług korzystają Spółki,
- w przypadku zakupu walut obcych i transakcji spłaty zobowiązań – według kursu sprzedaży stosowanego przez bank, z którego usług korzystają Spółki,
- w przypadku innych transakcji – według średniego kursu określonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Spółki przy przeliczaniu transakcji wyrażonej w walucie obcej zarówno dla celów bilansowych jak i podatkowych stosuje średni kurs ogłaszany przez NBP z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień zawarcia transakcji po godz. 12

Na każdy dzień bilansowy

- pozycje pieniężne wykazane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej, wykazywane są przy zastosowaniu kursu zamknięcia banku, z którego usług korzystają Spółki (kursu spot).
- pozycje niepieniężne wyceniane wg kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia transakcji oraz
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursów wymiany, które obowiązywały w dniu, na który wartość godziwa została ustalona.

8) Świadczenia pracownicze

Koszty świadczeń pracowniczych Spółki Grupy ujmują w okresie, w którym uprawnienie do danego świadczenia zostało wypracowane przez pracownika, a nie wtedy gdy jest wypłacane lub należne.

W Spółkach wchodzących w skład Grupy Kapitałowej PGO S.A. definicję świadczeń pracowniczych spełniają:

- wynagrodzenie za pracę wraz z obowiązkowymi narzutami,
- urlopy wypoczynkowe,
- płatne zwolnienia chorobowe,
- świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy,
- nagrody z tytułu jubileuszu pracy.

Wynagrodzenia za pracę z narzutami Spółki Grupy uznają za koszt okresu, w którym pracownik świadczy wynagradzaną pracę.

Urlopy wypoczynkowe stanowią krótkoterminową płatną nieobecność.

Płatne zwolnienia chorobowe Jednostki Grupy zaliczają do niekumulowanych płatnych nieobecności. Koszty tego rodzaju Grupa ujmuje z chwilą wystąpienia nieobecności.

Odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe – nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych zależy m.in. od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Spółki Grupy tworzą rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Zgodnie z MSR 19 nagrody jubileuszowe są innymi długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi, natomiast odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia.

9) Metody wyceny

Jednostki Grupy na dzień bilansowy dokonują wyceny świadczeń pracowniczych / nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych, odpraw rentowych / metodami aktuarialnymi. Na informacje dotyczące programu świadczeń pracowniczych składały się:

- wyciągi z Układów Zbiorowych Pracy,
- dane o strukturze zatrudnionych pracowników wg wieku, płci, stażu pracy i obowiązującego Układu Zbiorowego,

Założenia techniczne oraz zasady wycień stosowane w spółkach.

Parametrami, które mają istotny wpływ na wysokość wartości obecnej zobowiązań są:

- stopa mobilności (rotacja) pracowników
- stopa procentowa
- stopa wzrostu płac

Ponadto w kalkulacjach przyjęto następujące założenia:

- ze względu na długi horyzont czasowy rozpatrywanych zobowiązań, założono realną stopę zwrotu z inwestycji na poziomie do 5,0 % rocznie,
- prawdopodobieństwa zgonu oparto na wskaźnikach umieralności opublikowanych przez Główny Urząd Statystyczny (Trwanie Życia 2006r., Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, 2006 r.),
- ze względu na brak wyczerpujących historycznych danych dotyczących nabywania prawa do renty inwalidzkiej prawdopodobieństwa inwalidztwa oparto na statystykach dotyczących orzekania grup inwalidzkich przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych

- Stopa wzrostu płac została przyjęta na poziomie 2%,
- obliczenia zostały dokonane w złotych polskich.

Kalkulacja rezerwy została poczyniona dla osób obecnie zatrudnionych i nie dotyczy osób, które zostaną przyjęte do pracy w przyszłości. Wyliczenia polegają na wyznaczeniu obecnej (zdyskontowanej) wartości nagrody lub odprawy emerytalnej, do której pracownik nabył prawo wg stanu na dzień kalkulacji proporcjonalnie do ilorazu stażu pracownika w momencie kalkulacji w stosunku do stażu w momencie wypłaty nagrody lub świadczenia. Zakłada się, że średnie wynagrodzenie oraz minimalne wynagrodzenie krajowe będą się zmieniać w czasie wg określonych założeń. Wyliczenie wartości obecnej odprawy rentowej polega na wyznaczeniu aktuarialnej wartości obecnej wypłat na dzień kalkulacji.

10) Ujmowanie przychodów

Z przychodem ze sprzedaży mamy do czynienia gdy zostały spełnione następujące warunki:

- spółka przekazała nabywcy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z praw własności do dóbr,
- spółka przestaje być trwale zaangażowana w zarządzanie sprzedanymi dobrami w stopniu, w jakim zazwyczaj funkcję taką realizuje się wobec dóbr, do których ma się prawo własności, ani też nie sprawuje się nad nimi efektywnej kontroli,
- kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób,
- istnieje prawdopodobieństwo, że jednostka uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji oraz
- koszty poniesione i te, które zostaną poniesione przez jednostkę gospodarczą w związku z transakcją, można wycenić w wiarygodny sposób.

Momentem sprzedaży jest:

- w przypadku usługi – jej wykonanie i odbiór,
- w przypadku wyrobu gotowego, towaru, materiału, ich przekazanie do odbiorcy.

Usługi świadczone przez spółki wchodzące w skład Grupy nie mają charakteru długoterminowego.

Jeżeli rodzi się niepewność dotycząca ściągalsności należnej kwoty już zaliczonej do przychodów, wówczas nieściągalną kwotę lub kwotę w odniesieniu, do której odzyskanie przestało być prawdopodobne, ujmuje się jako koszty, a nie jako korektę pierwotnie ujętej kwoty przychodów.

a) Przychody ze sprzedaży produktów, towarów, usług i materiałów

Zaprezentowane w rachunku zysków i strat przychody ze sprzedaży wykazano w oparciu o zaliczone do odpowiednich okresów sprawozdawczych wielkości sprzedaży ustalonej na podstawie wystawionych faktur potwierdzonych przez odbiorców. Sprzedaż wykazano w wartości netto, to jest po potrąceniu podatku od towarów i usług, rabatów i innych podatków związanych ze sprzedażą. Kwotę przychodów wynikających z transakcji określa się w drodze umowy.

b) Przychody z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek ujmuje się, gdy jest prawdopodobne, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne.

c) Przychody z tytułu dywidend

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w momencie, kiedy zostaje ustanowione prawo akcjonariuszy lub udziałowców do otrzymania płatności.

Prezentacja w rachunku zysków i strat

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wyłączeniu podlegają zyski lub straty zawarte w skonsolidowanych aktywach powstałych wskutek operacji gospodarczych nie zakończonych z punktu widzenia grupy jako całości do dnia bilansowego (sprzedaż towarów, produktów i materiałów pomiędzy jednostkami objętymi skonsolidowanym sprawozdaniem, lecz na dzień bilansowy wykazywane jeszcze w zapasach). Zyski lub straty powstałe w wyniku tych transakcji zostają rozliczone w wyniku finansowym grupy kapitałowej dopiero w momencie gdy zostaną zrealizowane na transakcjach z jednostkami nie objętymi skonsolidowanym sprawozdaniem i w tym okresie ujawnione w rachunku zysków i strat.

11) Ujmowanie kosztów

- Koszt uzyskania przychodów ze sprzedaży

Koszty te obejmują koszt wytworzenia sprzedanych produktów, wartość sprzedanych towarów i materiałów, czyli wszystkie koszty związane z podstawową działalnością spółek Grupy z wyjątkiem pozostałych kosztów operacyjnych i kosztów finansowych. Koszty zawierają podatek VAT tylko w tej części, w której zgodnie z obowiązującymi przepisami podatek ten nie podlega odliczeniu. Są ujęte w odpowiednich okresach sprawozdawczych, których dotyczą, niezależnie od daty otrzymania bądź dokonania płatności.

Jednostki Grupy prowadzą ewidencję kosztów w działalności podstawowej w układzie rodzajowym, w którym rozwinięte symbole poszczególnych kont pozwalają na wyodrębnienie układu funkcjonalnego (kalkulacyjnego) tych kosztów.

12) Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody i koszty operacyjne obejmują ogół przychodów i kosztów nie związanych bezpośrednio ze zwykłą działalnością operacyjną, a wywierających wpływ na wynik finansowy (np.: odszkodowania, reklamacje, naprawy gwarancyjne)

13) Przychody i koszty finansowe

Przychody i koszty finansowe stanowią wynik operacji finansowych. Przychody i koszty finansowe obejmują m. in. odsetki od kredytów i pożyczek, różnice kursowe, prowizje itp.

14) Koszty odsetek

Zgodnie z MSR 23:

- Koszty finansowania zewnętrznego ujmuje się jako koszty w okresie, w którym je poniesiono, z wyjątkiem kosztów aktywowanych,
- Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, aktywuje się jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów,
- Koszty finansowania zewnętrznego bezpośrednio związane z nabyciem lub wytworzeniem składników majątku wymagających znacznego czasu na przygotowanie do zamierzonego sposobu użytkowania lub odsprzedaży, są doliczane do kosztów wytworzenia takich środków trwałych, aż do momentu oddania tych środków trwałych do użytkowania.

W zakresie, w jakim środki pożyczają się specjalnie w celu pozyskania dostosowywanego składnika aktywów, kwotę kosztów finansowania zewnętrznego, którą można aktywować jako część tego składnika aktywów, ustala się jako różnicę między rzeczywistymi kosztami finansowania zewnętrznego poniesionymi z tytułu danej pożyczki lub kredytu w danym okresie, a przychodami z tytułu tymczasowego zainwestowania pożyczonych środków.

Aktywowanie kosztów finansowania zewnętrznego jako części ceny nabycia lub kosztu wytworzenia dostosowywanego składnika aktywów rozpoczyna się, gdy:

- ponoszone są nakłady na ten składnik aktywów,
- ponoszone są koszty finansowania zewnętrznego oraz
- działania niezbędne do przygotowania składnika aktywów do jego zamierzonego użytkowania lub sprzedaży są w toku.

Aktywowanie kosztów finansowania zewnętrznego zawieszają się w przypadku przerwania na dłuższy czas aktywnego prowadzenia działalności inwestycyjnej. Poza tym aktywowanie kosztów finansowania zewnętrznego zaprzestaje się wówczas, gdy zasadniczo wszystkie działania niezbędne do przygotowania dostosowywanego składnika aktywów do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży są zakończone. Przychody z inwestycji uzyskane w wyniku krótkoterminowego inwestowania pozyskanych środków a związane z powstawaniem środków trwałych pomniejszają wartość skapitalizowanych kosztów finansowania zewnętrznego. Wszelkie pozostałe koszty finansowania zewnętrznego są odnoszone bezpośrednio w rachunek zysków i strat w okresie, w którym zostały poniesione.

15) Podatki

Na obowiązkowe obciążenia wyniku składają się: podatek bieżący (CIT) oraz podatek odroczony.

a) Podatek dochodowy bieżący

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Bieżący podatek za bieżący i poprzednie okresy ujmuje się jako zobowiązanie w kwocie, w jakiej nie został zapłacony.

b) Podatek dochodowy odroczony

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości na różnicach pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania.

Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodów w latach następnych oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Pozycje te są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

➤ Rezerwa na podatek odroczony

Spółki Grupy tworzą rezerwę na przejściową różnicę z tytułu podatku dochodowego spowodowaną odmiennością momentu uznania przychodów za osiągnięte w myśl przepisów rachunkowych oraz przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych. Dodatnią różnicę netto przedstawia się w pasywach jako „Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego”, natomiast ujemną różnicę netto wykazuje się w aktywach w pozycji „Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego”.

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do wszystkich dodatnich różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym, z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa z tytułu podatku odroczonego wynika z:

- Początkowego ujęcia wartości firmy,
- Wartości firmy, której amortyzacja nie stanowi kosztów uzyskania przychodów,
- Początkowego ujęcia danego składnika aktywów lub zobowiązań pochodzącego z transakcji, która nie jest połączeniem jednostek gospodarczych oraz w czasie wystąpienia transakcji nie ma wpływu na wynik finansowy brutto, ani na dochód podlegający opodatkowaniu (stratę podatkową).

➤ Aktywa z tytułu podatku dochodowego

W odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym oraz niewykorzystanych strat podatkowych ujmuje się aktywa z tytułu podatku odroczonego. Aktywa te są ujmowane w wysokości, do której jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych, z wyjątkiem sytuacji, gdy składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynika z początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji, które nie jest połączeniem jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku podlega weryfikacji na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które wg przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (przepisy podatkowe) prawnie lub faktycznie obowiązujące na dzień bilansowy.

Aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie dyskontuje się.

Spółki kompensują ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy Spółka posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzania kompensat aktywów z tytułu podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Podatek odroczony jest ujmowany w rachunku zysków i strat, poza przypadkiem, gdy dotyczy on pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym. W tym ostatnim wypadku podatek odroczony jest również rozliczany bezpośrednio w kapitale własnym. Aktywa i rezerwy z tytułu podatku dochodowego wyceniono stosując stawkę podatkową w wysokości 19%.

c) Inne podatki

Przychody, koszty i aktywa są ujmowane pomniejszone o wartość podatku od towarów i usług.

16) Rzeczowe aktywa trwałe

Środki trwałe to rzeczowe aktywa trwałe, które są utrzymywane w celu wykorzystania ich w procesie produkcyjnym lub przy dostawach towarów i świadczeniu usług, w celu oddania do użytkowania innym podmiotom na podstawie umowy najmu oraz którym towarzyszy oczekiwanie, iż będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden okres.

Koszty poniesione w terminie późniejszym ujmuje się w wartości bilansowej składnika aktywów lub wykazuje jako oddzielny składnik aktywów tylko wówczas, gdy prawdopodobne jest, że Spółka uzyska w przyszłości korzyści ekonomiczne związane z tym składnikiem aktywów, a cenę nabycia danej pozycji można zmierzyć w sposób wiarygodny. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do użytkowania takie jak koszty konserwacji i napraw obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia. Wartość początkowa środków trwałych podlega podwyższeniu o wartość nakładów poniesionych na ich ulepszenie i modernizację.

Spółki wyceniają środki trwałe na dzień bilansowy według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne, umorzeniowe, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia lub koszt wytworzenia powiększone o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i wytworzeniem oraz dostosowaniem składnika majątku do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego użytkowania.

Na dzień przejścia na MSSF spółki dokonały wyceny środków trwałych według wartości rynkowej określonej przez rzeczoznawców.

Spółki Grupy w zakresie maszyn i urządzeń przeznaczonych do produkcji na dzień przejścia na MSSF oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego dokonały weryfikacji stawek amortyzacyjnych. Przedmiotem przeglądu jest przyjęta metoda amortyzacji oraz ustalenie czy okres amortyzacji jest zgodny z przewidywanym rozkładem czasowym korzyści ekonomicznych przynoszonych przez środek trwały.

Do rzeczowych aktywów trwałych Spółki zaliczają prawo wieczystego użytkowania gruntów. Ze względu na brak przesłanek wskazujących na cofnięcie lub brak możliwości odnowienia prawa wieczystego użytkowania działek gruntów położonych głównie na terenie Spółki, podjęto decyzję o zakwalifikowaniu ww. prawa jako składnika rzeczowych aktywów trwałych nie podlegających amortyzacji, tak jak w przypadku gruntów. Prawa wieczystego użytkowania gruntów ujęto w księgach w wartości godziwej na podstawie wyceny rynkowej dokonanej przez rzeczoznawców.

Maszyny i urządzenia przeznaczone do produkcji amortyzuje się metodą liniową, przy zastosowaniu następujących stawek:

GRUPA	Tytuł	Stopa amortyzacji rocznej
0	grunty i prawo wieczystego użytkowania	-
I	budynki i lokale	1,19% – 16,4%
II	obiekty inżynierii lądowej i wodnej	2,17% -16,1%
III	kotły i maszyny energetyczne	4,55% - 5%
IV	maszyny i urządzenia ogólne	3,6% - 76,25%
V	maszyny i urządzenia specjalne	5% – 100%
VI	urządzenia techniczne	2,5% - 100%
VII	środki transportu	4,63% - 92%
VIII	narzędzia, przyrządy, wyposażenie	3,13% - 100%

Jednostki rozpoczynają amortyzację rzeczowych aktywów trwałych wówczas, gdy jest on dostępny do użytkowania, to znaczy w momencie dostosowania składnika aktywów do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego funkcjonowania zgodnie z zamierzeniami kierownictwa. Pojedyncze środki trwałe o wartości początkowej niższej niż 3,5 tys. zł, które nie stanowią części większego składnika aktywów, odpisuje się jednorazowo w koszty. W przypadku gdy cena nabycia bądź koszt wytworzenia części składowej środka trwałego jest istotna w stosunku do ceny nabycia lub kosztu wytworzenia całego środka trwałego, część tą (bądź części) amortyzuje się osobno. Okres ich użytkowania i metoda amortyzacji mogą być takie same jak pozostałych istotnych części tego samego środka trwałego. W celu ustalenia odpisu amortyzacyjnego części takie mogą być grupowane.

Jednostka przy określeniu wartości danego składnika aktywów podlegającej amortyzacji nie uwzględnia wartości końcowej. Wartość końcowa maszyn i urządzeń przeznaczonych do produkcji zgodnie z opinią służb technicznych jest nieznacząca i w związku z tym nieistotna z punktu widzenia obliczania wartości podlegającej amortyzacji.

Środki trwałe w budowie powstające dla celów produkcyjnych, wynajmu lub administracyjnych jak również dla celów jeszcze nie określonych, prezentowane są w bilansie wg kosztu wytworzenia pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości. Koszt wytworzenia zwiększany jest o opłaty oraz dla określonych aktywów o koszty finansowania zewnętrznego skapitalizowane zgodnie z zasadami

określonymi w zasadach rachunkowości Jednostki. Amortyzacja dotycząca tych środków trwałych rozpoczyna się w momencie rozpoczęcia ich użytkowania.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży/likwidacji lub zaprzestania użytkowania środków trwałych są określane jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży, a wartością netto tych środków trwałych i są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Rzeczowe aktywa trwałe, w których można wydzielić istotne części składowe - amortyzacji dokonuje się osobno dla każdej wydzielonej części składowej.

Rzeczowe aktywa trwałe, dla których wydzielenie istotnych części składowych jest niemożliwe biorąc pod uwagę ich złożoność jako podstawę dokonywania odpisów amortyzacyjnych Spółka przyjęła ekonomiczny okres ich użytkowania.

Okres ekonomicznej użyteczności środka trwałego określają służby techniczne na podstawie posiadanego doświadczenia i informacji z rynku.

Na każdy dzień bilansowy służby techniczne dokonują analizy i weryfikacji ekonomicznego okresu użytkowania rzeczowych aktywów trwałych. W razie istotnych zmian służby techniczne określają prawidłowy, zgodny ze stanem technicznym i możliwością wykorzystania okres amortyzacji. Na tej podstawie służby księgowe dokonują niezbędnej korekty.

17) Nieruchomości inwestycyjne

Nie występują w Grupie.

18) Wartości niematerialne

Składnik wartości niematerialnych ujmuje się tylko wtedy, gdy:

- jest prawdopodobne, że jednostka osiągnie przyszłe korzyści ekonomiczne, które można przyporządkować danemu składnikowi aktywów oraz
- można wiarygodnie ustalić cenę nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów.

Składnik wartości niematerialnych początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.

Wartości niematerialne podlegają amortyzacji. Stawki amortyzacyjne ustalone zostały z uwzględnieniem okresu ekonomicznej użyteczności wartości niematerialnych i prawnych.

Nie zalicza się do wartości niematerialnych i nie dokonuje odpisów amortyzacyjnych od składników, których wartość początkowa nie przekracza 3, 5 tys. zł. Wydatki na ich nabycie odnoszone są w koszty w miesiącu oddania ich do użytkowania.

W Spółkach Grupy na wartości niematerialne składają się: oprogramowanie oraz nabyte licencje na oprogramowanie komputerowe. Amortyzuje się je metodą liniową przez szacowany okres ich użytkowania od 2 do 10 lat.

19) Utrata wartości

Na każdy dzień bilansowy Spółki Grupy dokonują przeglądu wartości netto składników majątku trwałego w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na możliwość utraty ich wartości. Oceniając istnienie przesłanek świadczących o możliwości utraty wartości któregoś ze składników aktywów, analizuje się:

- przesłanki pochodzące z zewnętrznych źródeł finansowania, np.:
  - utrata wartości rynkowej danego składnika aktywów odnotowana w ciągu okresu jest znacznie większa od utraty, której można było się spodziewać w wyniku upływu czasu i zwykłego użytkowania,
  - w ciągu roku nastąpiły lub nastąpią w niedalekiej przyszłości znaczące i niekorzystne dla Grupy zmiany o charakterze technologicznym, rynkowym, gospodarczym, prawnym w otoczeniu, w którym Grupa prowadzi działalność,
  - wartość bilansowa aktywów netto Grupy sporządzającej sprawozdanie jest wyższa od wartości ich rynkowej kapitalizacji.
- Przesłanki pochodzące z wewnętrznych źródeł informacji, np.:
  - dostępne są dowody, że nastąpiła utrata przydatności danego składnika aktywów lub jego fizyczne uszkodzenie,
  - dostępne są dowody pochodzące ze sprawozdawczości wewnętrznej świadczące o tym, że ekonomiczne wyniki uzyskiwane przez dany składnik aktywów są lub w przyszłości będą gorsze od oczekiwanych.

W przypadku, gdy stwierdzono istnienie takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu. Dla potrzeb oceny utraty wartości aktywa grupuje się na najniższym poziomie, dla którego występują możliwe do zidentyfikowania przepływy pieniężne. W sytuacji, gdy składnik aktywów nie generuje przepływów pieniężnych, które są w znacznym stopniu niezależnymi od przepływów generowanych przez inne aktywa, analizę przeprowadza się dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów.

W przypadku wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania, test na utratę wartości przeprowadzany jest corocznie, oraz dodatkowo, gdy występują przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości. Wartość odzyskiwalna ustalana jest jako kwota wyższa z dwóch wartości: wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży lub wartość użytkowa. Ta ostatnia wartość odpowiada wartości bieżącej szacunku przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu stopy dyskonta uwzględniającej aktualną rynkową wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko specyficzne dla danego aktywa. Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości księgowej netto składnika aktywów (lub grupy aktywów), wartość księgowa jest pomniejszana do wartości odzyskiwalnej. Strata z tytułu utraty wartości jest ujmowana jako koszt w okresie, w którym wystąpiła.

W momencie, gdy utrata wartości ulega następnie odwróceniu, wartość netto składnika aktywów (lub grupy aktywów) zwiększana jest do nowej oszacowanej wartości odzyskiwanej, nie wyższej jednak od wartości netto tego składnika aktywów, jaka byłaby ustalona, gdyby utrata wartości nie została rozpoznana w poprzednich latach. Odwrócenie utraty wartości ujmowane jest w przychodach. Zasada odwrócenia utraty wartości nie dotyczy odpisów wartości firmy.

20) Zapasy

Zgodnie z przepisami zawartymi w MSR 2 zapasy wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia nie wyższej od ceny sprzedaży netto. Na cenę nabycia lub koszt wytworzenia zapasów składają się wszystkie koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne koszty poniesione w trakcie doprowadzenia zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu.

Koszty zakupu zapasów składają się z ceny zakupu, cła, pozostałych podatków, kosztów transportu, załadunku i wyładunku oraz innych kosztów dających się bezpośrednio przyporządkować do pozyskania wyrobów gotowych, materiałów i usług.

Materiały – w Grupie stosuje się do wyceny zapasów materiałów cenę nabycia. Jedynie w przypadkach, gdy nie jest możliwe przyporządkowanie kosztów transportu materiałów, zapas materiałów wycenia się w wartości nie uwzględniającej kosztów transportu. Koszty transportu oraz pozostałe koszty związane z zakupem materiałów, których nie można bezpośrednio przyporządkować do zakupionego materiału stanowią około 0,7 % kosztów zakupu materiałów. Grupa biorąc pod uwagę kryterium istotności rozlicza je proporcjonalnie do zużytych materiałów na poszczególnych zleceniach produkcji w toku.

Wyroby gotowe i produkcja w toku - Na koszt wytworzenia zapasów robót w toku i wyrobów gotowych składają się koszty związane bezpośrednio z jednostką produkcji, takie jak robocizna bezpośrednia oraz systematycznie rozłożone, stałe i zmienne pośrednie koszty produkcji, poniesione przy przetwarzaniu materiałów w wyroby gotowe. Dla celów przypisania stałych pośrednich kosztów produkcji do kosztów przetworzenia zapasów przyjmuje się normalną zdolność produkcyjną urządzeń produkcyjnych, rozumianą jako produkcję na średnim poziomie, której uzyskania oczekuje się w czasie kilku okresów, w typowych okolicznościach, z uwzględnieniem utraty zdolności produkcyjnej wynikającej z planowanych remontów.

Zapasy oraz rozchody materiałów, towarów i wyrobów gotowych są wyceniane przy wykorzystaniu metody średniej ważonej. Spółki Grupy stosują tę samą metodę ustalania ceny zakupu lub kosztu wytworzenia w przypadku zapasów mających ten sam charakter i przeznaczenie. W momencie sprzedaży zapasów wartość bilansową tych zapasów ujmuje się jako koszt okresu, w którym ujmowane są odnośne przychody.

21) Odpisy aktualizujące wartość zapasów

Odpisy aktualizujące wartość rzeczowych składników aktywów obrotowych związane z utratą ich wartości lub wyceną na dzień bilansowy obciążają pozostałe koszty operacyjne. W przypadku ustania przyczyny dokonania odpisu aktualizującego wartość rzeczowych składników obrotowych jest odnoszona na dobro pozostałych przychodów operacyjnych.

Decyzję o konieczności utworzenia odpisów aktualizujących podejmują każdorazowo Zarządy spółek Grupy na podstawie wniosku komórek odpowiedzialnych za prawidłową gospodarkę zapasami.

Na każdy dzień bilansowy służby handlowe, techniczne i produkcyjne Grupy dokonują weryfikacji zalegających zapasów pod kątem ich przydatności. Szczególnej ocenie podlegają zapasy zalegające powyżej 1 roku oraz w przedziałach starszych. Na dzień bilansowy służby techniczne w porozumieniu ze służbami produkcyjnymi i handlowymi określają sposób wykorzystania powyższych zapasów w prognozowanej bieżącej produkcji i obsłudze serwisowej. Służby techniczne oraz służby handlowe są zobowiązane do monitorowania zapasów zalegających w przedziałach czasowych powyżej 1 roku.

22) Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Zarządzanie ryzykiem finansowym ma na celu ograniczenie lub eliminację niekorzystnych wpływów na sytuację finansową Spółek Grupy ryzyk związanych z jej funkcjonowaniem, a w szczególności :

- a) ryzyka kredytowego - kontrahent nie dopełni zobowiązań umownych
- b) ryzyka płynności – ryzyko, że jednostki Grupy napotkają trudności w wywiązaniu się ze zobowiązań
- c) ryzyka rynkowego –ryzyko walutowe, stopy procentowej , ryzyko cenowe

Główne ryzyko Grupy związane jest przede wszystkim z należnościami handlowymi / ryzyko walutowe, ryzyko kredytowe / oraz zobowiązaniami z tytułu zaciągniętych kredytów / ryzyko stopy procentowej /.

Grupa dąży do minimalizacji wpływu różnych rodzajów ryzyka poprzez wykorzystanie mechanizmów zabezpieczenia naturalnego oraz stosując m.in. finansowe instrumenty pochodne jako zabezpieczenie - forward.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe w Grupie związane jest z prowadzeniem podstawowej działalności. Wynika ono z zawartych umów i związane jest z ewentualnym wystąpieniem takich zdarzeń jak niewypłacalność kontrahenta, częściowej spłaty należności lub znaczącego opóźnienia w zapłacie należności.

Grupa na rynku krajowym przeprowadza transakcje głównie w ramach sektora maszynowego i w stosunku do tych należności występuje największa koncentracja ryzyka.

Ponadto, wiarygodność kontrahentów poddawana jest weryfikacji i stosowane są zabezpieczenia finansowe / ubezpieczenia należności, akredytywy, gwarancje bankowe / co minimalizuje ryzyko niewypłacalności.

Na należności w stosunku do których nastąpiła utrata wartości tworzy się odpisy aktualizujące.

Ryzyko płynności

Grupa narażona jest na to ryzyko w przypadku gdy przepływy pieniężne z tytułu spłaty należności nie są realizowane terminowo. Spółki wchodzące w skład Grupy zabezpieczają się przed trudnościami w wywiązaniu się ze zobowiązań odpowiednio kształtując cykle rotacji należności i zobowiązań. Jednocześnie wartość dostępnych linii kredytowych zapobiega negatywnym zdarzeniom związanym z opóźnieniami w terminowym regulowaniu należności.

Ryzyko rynkowe

- ryzyko walutowe – związane jest ze zmianami kursu walut, które powodują niepewność, co do wartości przyszłych przepływów pieniężnych. Grupa podejmuje działania mające na celu minimalizację ryzyka poprzez: system przedpłat, skracanie terminów płatności oraz klauzule dotyczące możliwości zmiany cen w przypadku zmian cenowych surowców wywołanych kursem walutowym.
- ryzyko stopy procentowej – Grupa narażona jest na to ryzyko z tytułu finansowania działalności poprzez kredyty bankowe o zmiennej stopie procentowej opartej o WIBOR. 100% wartości kredytów to kredyty zaciągnięte w PLN , dlatego też na bieżąco monitoruje się decyzje Rady Polityki Pieniężnej oraz negocjuje z Bankiem warunki na jakich udzielone są kredyty. Zarząd ocenia że, ryzyko to jest obecnie niewielkie.
- ryzyko cenowe – na ryzyko wzrostu cen Grupa narażona jest w przypadku surowców i materiałów niezbędnych dla działalności głównie złomu oraz materiałów wsadowych i formierskich. Grupa dąży do minimalizowania ryzyka poprzez zagwarantowanie w umowach z odbiorcami możliwości negocjacji cen oraz w formie tzw. zamówień otwartych , które pozwalają zagwarantować cenę i ilość dostawy, odbiór zaś poszczególnych partii odbywa się sukcesywnie w miarę potrzeb. Grupa w zakresie w jakim jest to możliwe posiada zdywersyfikowane źródła zaopatrzenia w materiały do produkcji i świadczenia usług kooperacyjnych.

23) Instrumenty finansowe

Aktywa i zobowiązania finansowe ujmowane są w bilansie Grupy w momencie, gdy Spółka wchodząca w skład staje się stroną wiążącej umowy. Jako instrument finansowy Spółki kwalifikują każdą umowę, która skutkuje jednocześnie powstaniem składnika aktywów finansowych u jednej ze stron i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej ze stron, pod warunkiem, że z kontraktu zawartego między dwiema lub więcej stronami jednoznacznie wynikają skutki gospodarcze.

Zgodnie z MSR nr 39, instrumenty finansowe klasyfikuje się z podziałem na:

- instrumenty przeznaczone do obrotu – składniki aktywów lub zobowiązań finansowych, które zostały nabyte lub powstały głównie po to, by generować zysk uzyskiwany dzięki krótkoterminowym wahaniom ceny lub marży maklerskiej,
- instrumenty finansowe utrzymywane do terminu zapadalności – aktywa finansowe o określonych lub możliwych do określenia płatnościach lub ustalonym terminie zapadalności, które Grupa zamierza i jest w stanie utrzymać w posiadaniu do upływu terminu zapadalności, z wyjątkiem pożyczek udzielonych przez jednostki i wierzytelności własnych ,
- instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży - to aktywa finansowe nie będące pożyczkami udzielonymi i należnościami własnymi, aktywami utrzymywanymi do terminu zapadalności, a także nie będące aktywami finansowymi przeznaczonymi do obrotu,
- pożyczki i należności – aktywa finansowe nie będące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku,

Nie później niż na dzień zawarcia kontraktu Spółka zobowiązana jest do wprowadzenia do ksiąg rachunkowych emitowanego lub wystawionego instrumentu, a także możliwych do wyróżnienia wskaźników tego instrumentu odpowiednio zakwalifikowanych do kapitałów własnych jako instrumenty kapitałowe, zobowiązań krótkoterminowych lub długoterminowych również wtedy, gdy składnik mający charakter zobowiązania nie jest instrumentem finansowym. Różnice z przeszacowania oraz osiągnięte przychody lub poniesione straty, stosownie do kwalifikacji instrumentu finansowego, wpływają odpowiednio na wynik finansowy (zobowiązania) lub kapitał z aktualizacji wyceny (instrumenty kapitałowe).

Na dzień nabycia aktywa i zobowiązania finansowe Grupa wycenia w wysokości kosztu (ceny) nabycia, czyli według wartości godziwej uiszczonej zapłaty w przypadku składnika aktywów lub otrzymanej kwoty w przypadku zobowiązania. Koszty transakcji Grupa włącza do wartości początkowej wyceny wszystkich aktywów i zobowiązań finansowych.

24) Zasady wyceny instrumentów finansowych na dzień bilansowy

Spółki tworzące Grupę wyceniają według zamortyzowanego kosztu, z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej:

- aktywa utrzymywane do terminu zapadalności,
- pożyczki udzielone i należności własne oraz
- pozostałe zobowiązania finansowe, które nie zostały zakwalifikowane do obrotu,

Wycena może odbywać się także :

- w wartości wymagającej zapłaty, jeśli efekt dyskonta nie jest znaczący,
- w kwocie wymagającej zapłaty: należności i zobowiązania o krótkim terminie zapadalności/wymagalności,
- według wartości godziwej: aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu, nie będących częścią zabezpieczeń ujmuje się jako przychody lub koszty finansowe w momencie ich wystąpienia.

W przypadku aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, zmiany wartości godziwej tych instrumentów Grupa ujmuje w kapitałach .

25) Aktywa finansowe stanowiące instrumenty kapitałowe

Instrument kapitałowy jest to każda umowa, która stwierdza prawo do rezydualnego udziału w aktywach jednostki po odjęciu wszystkich jej zobowiązań.

Zgodnie z MSR 27 § 37 lit.a) Grupa inwestycje w jednostkach zależnych , jednostkach współkontrolowanych, jednostkach stowarzyszonych, nie zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży (bądź nie wchodzące w skład grupy do zbycia zaklasyfikowanej jako przeznaczona do sprzedaży) zgodnie z MSSF 5 , ujmuje w cenie nabycia.

Instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane jako przeznaczone do obrotu wycenia się w wartości godziwej.

Po początkowym ujęciu nie zrealizowane zyski i straty powstałe w wyniku zmian wartości godziwej instrumentów kapitałowych zaliczanych do dostępnych do sprzedaży ujmuje się w kapitale własnym . W przypadku sprzedaży lub utraty wartości instrumentów kapitałowych zaliczanych do dostępnych do sprzedaży skumulowane korekty wartości godziwej ujmuje się w wartości zysków i strat.

Instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży nie posiadające kwotowań cen rynkowych z aktywnego rynku, których wartość godziwa nie może być wiarygodnie zmierzona wycenia się według kosztu(ceny nabycia).

26) Należności z tytułu dostaw i usług

Należności z tytułu dostaw i usług są instrumentem generującym odsetki. Należności z tytułu dostaw i usług ujmuje się początkowo w wartości godziwej pomniejszonej o utworzone w okresie późniejszym odpisy aktualizujące wartość z tytułu utraty wartości. Odpis aktualizujący wartość z tytułu utraty wartości należności z tytułu dostaw i usług tworzy się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że Spółki Grupy nie będą w stanie uzyskać wszystkich należnych kwot wynikających z pierwotnych warunków należności. Kwota odpisu stanowi różnicę pomiędzy wartością bilansową i bieżącą wartością oczekiwanych strumieni pieniężnych zdyskontowanych według efektywnej stopy procentowej. Kwotę odpisu aktualizującego wartość ujmuje się w rachunku zysków i strat. Odpisy aktualizujące należności tworzy się w Grupie w stosunku do należności niezabezpieczonych wg następujących zasad:

- należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub stan upadłości – 100% należności w chwili podjęcia informacji o zaistniałym zdarzeniu,
- należności kwestionowane przez dłużników, z zapłatą których dłużnik zalega dłużej niż 180 dni – 100%
- pozostałe należności z których zapłatą dłużnik zalega dłużej niż 180 dni, a wg oceny sytuacji majątkowej i finansowej dłużnika, spłata należności w umownej kwocie nie jest prawdopodobna – 100%.

Dopuszcza się nie tworzenie odpisu na należności przeterminowane powyżej 180 dni, jeżeli ocena sytuacji finansowej dłużnika wskazuje, że nie ma zagrożenia co do zapłaty należności.

27) Pozostałe należności

Pozostałe należności obejmują należności powstałe m. in. z tytułu -

- sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych
- finansowych aktywów trwałych
- zorganizowanej części przedsiębiorstwa

28) Inwestycje w papiery wartościowe

Udziały i akcje, w których Spółki Grupy posiada więcej niż 20% udziału (tzn. jednostki zależne i stowarzyszone) Spółki wyceniają w wartości zgodnie z MSR27. 37 tzn. wg ceny nabycia. Udziały i akcje, w których spółki Grupy posiadają mniej niż 20% udziałów, a udziały te nie posiadają kwotowań cen rynkowych Spółki wyceniły zgodnie z MSR 39.46c) wg kosztu.

29) Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazuje się w bilansie w wartości nominalnej. Środki pieniężne wyrażone w walutach obcych wycenia się nie rzadziej niż na dzień bilansowy, po kursie kupna stosowanym w tym dniu przez bank wiodący, z którego usług korzysta Spółka. Na środki pieniężne i ich ekwiwalenty składają się środki pieniężne w kasie, na rachunku bankowym oraz inne krótkoterminowe płynne lokaty o terminie zapadalności do trzech miesięcy.

30) Rozliczenia międzyokresowe kosztów

a) *Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów* – obejmują koszty operacyjne dotyczące okresów następujących po okresie, w którym je poniesiono, z wyjątkiem pozostałych kosztów operacyjnych, nie podlegających rozliczeniu w czasie.

Do typowych rozliczeń międzyokresowych czynnych kosztów operacyjnych zalicza się w szczególności:

- koszty przygotowania nowej produkcji,
- koszty ubezpieczeń majątkowych
- koszty związane z ponoszonymi z góry opłatami, takimi jak: czynsze, opłaty za wieczyste użytkowanie itp.

Przy rozliczaniu kosztów przyszłych okresów, których czas odpisywania nie jest jednoznacznie ustalony, Jednostka uwzględni zasadę ostrożnej wyceny i nie wydłuża nadmiernie okresu rozliczenia, aby nie spowodować nieuzasadnionego aktywowania kosztów.

b) *Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów* – dotyczą kosztów jeszcze nie poniesionych, ale przypadających na dany rok obrotowy zgodnie z zasadą współmierności.

W praktyce mogą to być przede wszystkim:

- koszty stanowiące ściśle oznaczone świadczenia przyjęte przez spółkę, lecz jeszcze nie będące zobowiązaniem,
- prawdopodobne koszty, których kwota lub data powstania zobowiązania z ich tytułu nie są jeszcze znane

Przy ich tworzeniu Grupa kieruje się zasadą istotności. Rozliczenia międzyokresowe bierne obejmują zwłaszcza przewidywane koszty:

- wypłat premii z zysku, nagród jubileuszowych,
- przewidywane koszty audytu

31) Rozliczenia międzyokresowe przychodów

Dokonywane są z zachowaniem zasady ostrożności, obejmują w szczególności równowartość otrzymanych lub należnych od kontrahentów środków z tytułu świadczeń, których wykonanie nastąpi w następnych okresach sprawozdawczych.

32) Kapitały własne

Kapitały własne są tworzone i wykazywane zgodnie z przepisami prawa. Na kapitały własne składają się m.in.:

- Kapitał zakładowy
- Kapitał zapasowy
- Kapitał z aktualizacji wyceny
- Zysk (strata) z lat ubiegłych

➤ Kapitał zakładowy

Kapitał zakładowy wykazuje się w wartości nominalnej akcji wyemitowanych zgodnie ze statutem i zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS). Podstawową zasadą dokonywania jakichkolwiek zmian w kapitale zakładowym jest to, by wszystkie operacje powodujące ustalenie, zwiększenie lub zmniejszenie tego kapitału zostały poprzedzone uzyskaniem wypisu z rejestru sądowego, potwierdzającego rejestrację zmian i aktualnej wysokości kapitału. Podwyższenie kapitału zakładowego może nastąpić w drodze zmiany statutu i w drodze emisji nowych akcji lub podwyższenia wartości nominalnej akcji dotychczasowych, natomiast obniżenie może nastąpić w drodze zmiany statutu, przez zmniejszenie wartości nominalnej akcji, połączenie akcji lub umorzenie części akcji.

➤ Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy tworzy się z:

- nadwyżek, osiągniętych przy emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej, pozostałych po pokryciu kosztów emisji akcji,
- z dopłat akcjonariuszy,
- w wysokości 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał zapasowy nie osiągnie co najmniej 1/3 kapitału zakładowego,
- z podziału zysku za dany rok obrotowy – ponad wymaganą ustawowo minimalną wartość

➤ Kapitał z aktualizacji wyceny

Kapitał z aktualizacji wyceny zawiera zyski i straty ze zmian wartości godziwej instrumentów finansowych (stosowanych jako skuteczne zabezpieczenia przepływów pieniężnych).

Na dzień 31.12.2008 roku nie występuje w Grupie.

➤ Zysk zatrzymane

Odzwierciedlają nierozliczony wynik z lat poprzednich pozostający do decyzji Walnego Zgromadzenia, efekty zmian zasad rachunkowości i błędów dotyczących lat poprzednich oraz wynik roku bieżącego.

➤ Kapitał mniejszości

Kapitał mniejszości stanowi część kapitałów własnych jednostek zależnych objętych konsolidacją pełną, która należy do innych udziałowców (akcjonariuszy) aniżeli jednostki wchodzące w skład Grupy.

Zysk (strata) netto jednostek zależnych w części należącej do udziałowców (akcjonariuszy) innych niż jednostki wchodzące w skład Grupy stanowi zysk (stratę) mniejszości.

33) Rezerwy

Rezerwy są to zobowiązania, których termin wymagalności lub kwota nie są pewne.

Spółki Grupy tworzą rezerwy, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- na Spółkach ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowy), wynikający ze zdarzeń przeszłych,
- prawdopodobne jest, że spełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne,
- można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

Spółki Grupy tworzą rezerwy na zobowiązania według następujących tytułów:

- rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, tworzona w związku z występowaniem dodatnich różnic pomiędzy wartością księgową aktywów i pasywów a ich wartością podatkową,
- rezerwy na świadczenia pracownicze,
- pozostałe rezerwy (np. nagrody jubileuszowe, reklamacje).

Rezerwy na świadczenia pracownicze szacowane są metodami zgodnymi z zalecanymi w Międzynarodowym Standardzie Rachunkowości nr 19. Rozwiązanie niewykorzystanych rezerw następuje na dzień, na który okazały się zbędne. Powstanie zobowiązania, na które uprzednio utworzono rezerwę obciąża koszty powodując jednocześnie rozwiązanie rezerwy w przychody.

Rezerwy na koszty reklamacji ujmowane są w momencie sprzedaży produktów zgodnie z najlepszym szacunkiem, co do przyszłych kosztów koniecznych do poniesienia przez Grupę w okresie gwarancji.

Na każdy dzień bilansowy dokonuje się przeliczenia stanu rezerw, polegającego na przemnożeniu wartości wszystkich zleceń w stosunku, do których Spółki Grupy mają obowiązek świadczyć naprawy gwarancyjne przez wskaźnik napraw osiągnięty w tymże roku.

34) Kredyty bankowe

Oprocentowane kredyty bankowe (w tym również kredyty w rachunku bieżącym) księgowane są w wartości uzyskanych wpływów pomniejszonych o koszty bezpośrednie pozyskania środków. Koszty finansowe, łącznie z prowizjami płatnymi w momencie spłaty lub umorzenia oraz kosztami bezpośrednimi zaciągnięcia kredytów, ujmowane są w rachunku zysków i strat przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej i zwiększają wartość księgową instrumentu z uwzględnieniem spłat dokonanych w bieżącym okresie.

Na dzień bilansowy kredyty i pożyczki wyceniane są według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), natomiast różnice pomiędzy wpływami z transakcji (pomniejszonymi o koszty transakcji) a wartością wykupu wykazuje się w rachunku zysków i strat przez okres trwania umowy pożyczki, metodą efektywnej stopy procentowej.

Kredyty i pożyczki zalicza się do zobowiązań krótkoterminowych chyba, że posiada się bezwarunkowe prawo do odroczenia spłaty o co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego. Kredyty krótkoterminowe, dla których termin spłaty przypada w jednej transzy po roku od momentu jego wykorzystania Grupa wycenia w kwocie wymagającej zapłaty. Kredyt w rachunku bieżącym (overdraft) zalicza się do zobowiązań krótkoterminowych niezależnie od okresu na jaki została zawarta umowa i kiedy przypada ostateczny termin jego spłaty.

35) Zobowiązania finansowe oraz instrumenty kapitałowe

Zobowiązania finansowe oraz instrumenty kapitałowe są klasyfikowane w zależności od ich treści ekonomicznej wynikającej z zawartych umów. Instrumenty kapitałowe wyemitowane przez Grupę ujmowane są w wartości uzyskanych wpływów pomniejszonych o bezpośrednie koszty emisji.

36) Zamienne instrumenty dłużne

W roku 2008 nie wystąpiły w Grupie.

37) Zobowiązania z tytułu dostaw i usług

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług nie są instrumentem odsetkowym i wykazywane są w bilansie w wartości nominalnej.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, ujmowane i wykazywane są wg kwot pierwotnie zafakturowanych. Termin wymagalności zobowiązań wynikających z zatrzymanych kaucji gwarancyjnych upływa po zakończeniu okresu gwarancji. W przypadku gdy wpływ wartości pieniądza

w czasie jest istotny, wartość zobowiązań jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne ceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie zobowiązań w związku z upływem czasu ujmowane jest jako koszt finansowy.

38) Instrumenty pochodne i rachunkowość zabezpieczeń

W związku z prowadzoną działalnością Jednostki Grupy są narażone na ryzyka finansowe związane ze zmianami kursów walutowych oraz stóp procentowych. Spółki zawierają transakcje terminowe typu forward celem zmniejszenia ryzyka kursowego.

Jednostki Grupy na dzień bilansowy wyceniają kontrakty handlowe (forward) wg kursu oferowanego przez bank. Zysk z wyceny (kurs na dzień wyceny > kurs z umowy – zakup, kurs na dzień wyceny < kurs z umowy – sprzedaż) odnoszony jest w bilansie na konto pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe a w rachunku zysków i strat na przychody finansowe. Strata z wyceny (sytuacja odwrotna) w bilansie prezentowana jest jako zobowiązanie finansowe w rachunku zysków i strat jako koszty finansowe.

Na dzień 31 grudnia 2008 Spółki Grupy nie posiadały otwartych transakcji terminowych.

39) Płatności instrumentami kapitałowymi

Nie wystąpiły w Grupie.

40) Zysk przypadający na jedną akcję

Grupa w sprawozdaniu finansowym, w rachunku zysków i strat prezentuje podstawowy i rozwodniony zysk na jedną akcję: dla wszystkich rodzajów akcji zwykłych, w sposób równie widoczny, w odniesieniu do wszystkich prezentowanych okresów. Rozwodnienie stanowi zmniejszenie zysku przypadającego na jedną akcję na postawie założenia, że dojdzie do konwersji instrumentów zamiennych na akcje, realizacji opcji lub warrantów albo do emisji akcji zwykłych w następstwie spełnienia określonych warunków.

Wyliczenie wskaźnika podstawowego zysku na jedną akcję:

$$\text{Zysk na jedną akcję} = \frac{\text{Zysk pomniejszony o wszelkie koszty, łącznie po obciążeniu z tytułu podatku i udziałów mniejszościowych oraz po odpisaniu dywidend z tytułu akcji uprzywilejowanych}}{\text{Średnia ważona liczba akcji występująca w ciągu danego okresu}}$$

Wyliczenie wskaźnika rozwodnionego zysku na jedną akcję:

$$\text{Rozwodniony zysk na jedną akcję} = \frac{\text{Zysk netto za okres powiększony o dywidendy i odsetki po opodatkowaniu, wykazane w danym okresie i odnoszące się do rozwadniających potencjalnych akcji zwykłych, oraz skorygowany o inne zmiany przychodów i kosztów, które wynikałyby ze zmiany rozwadniających potencjalnych akcji zwykłych}}{\text{Średnia ważona liczba akcji skorygowana o liczbę akcji, która zostałaby wyemitowana w momencie zamiany wszystkich rozwadniających potencjalnych akcji zwykłych na akcje zwykłe}}$$

41) Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności

Segment działalności jest grupą aktywów i obszarów działań angażowanych w celu dostarczania produktów lub usług podlegających określonym rodzajom ryzyka i korzyściom różniącym się od rodzajów ryzyka i korzyści innych segmentów działalności. Podstawą wyodrębnienia kosztów segmentu są koszty, na które składają się koszty sprzedaży produktów klientom zewnętrznym oraz koszty transakcji realizowanych z innymi segmentami, które wynikają z działalności operacyjnej danego segmentu i dają się bezpośrednio przyporządkować do tego segmentu. Informacje dotyczące segmentów działalności sporządza się zgodnie z polityką rachunkowości przyjętą do sporządzania i prezentacji sprawozdania finansowego Grupy.

Grupa nie przypisuje aktywów i pasywów do poszczególnych segmentów, bowiem odnoszą się one wspólnie do wszystkich segmentów. Spółka ujawnia przychody każdego segmentu objętego obowiązkiem sprawozdawczym. Przychody segmentu ze sprzedaży na rzecz klientów zewnętrznych oraz przychody segmentu pochodzące z transakcji realizowanych z innymi segmentami wykazuje się osobno. Segmentację branżową i geograficzną przedstawiono w rozdziale 4.

42) Prezentacja w Rachunku Przepływów Pieniężnych oraz w Bilansie udzielonych i zaciągniętych pożyczek w ramach Grupy i poza Grupę

Grupa wykazuje przepływy pieniężne z działalności operacyjnej posługując się metodą pośrednią, za pomocą której zysk / stratę brutto koryguje się o skutki transakcji, mających bezgotówkowy charakter, o czynne i bierne rozliczenia międzyokresowe dotyczące przeszłych lub przyszłych wpływów lub płatności środków pieniężnych dotyczących działalności operacyjnej, oraz o pozycje przychodowe i kosztowe związane z przepływami pieniężnymi z działalności inwestycyjnej lub finansowej.

Zgodnie z MSR 7 § 6 działalność inwestycyjna polega m.in. na nabywaniu i sprzedaży inwestycji krótkoterminowych nie zaliczonych do ekwiwalentów środków pieniężnych. Ponadto wg MSR 7 § 16 pożyczki udzielane stronom trzecim (inne niż pożyczki udzielane przez instytucje finansowe) stanowią rodzaj przepływów pieniężnych wynikających z działalności inwestycyjnej, stąd pożyczki udzielane przez Spółki Grupy podmiotom spoza niej są klasyfikowane wraz ze spłatą i odsetkami w rachunku przepływów pieniężnych jako działalność inwestycyjna.

Natomiast działalność finansowa zgodnie z MSR 7 § 6 jest działalnością, w wyniku której zmianie ulega wysokość i struktura wniesionego kapitału własnego oraz zadłużenia jednostki gospodarczej. Wśród przepływów pieniężnych powstających w wyniku działalności finansowej (MSR 7 § 17) są wpływy z pożyczek hipotecznych oraz innych krótkoterminowych i długoterminowych pożyczek, stąd pożyczki zaciągnięte wraz z ich spłatą i odsetkami wykazuje się w rachunku przepływów pieniężnych w działalności finansowej.

W bilansie pożyczki udzielone Grupa prezentuje w aktywach jako pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe, natomiast pożyczki zaciągnięte w pasywach – krótkoterminowe zobowiązania – kredyty i pożyczki.

43) Informacje ujawniane na temat podmiotów powiązanych

Grupa na dzień bilansowy prezentuje aktywa i pasywa oraz przychody ze sprzedaży z uwzględnieniem pozycji związanych z podmiotami powiązanymi zgodnie z przepisami Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

Podmiot powiązany – podmiot uznaje się za powiązany bezpośrednio z jednostką, jeżeli:

a) podmiot bezpośrednio lub poprzez jednego lub więcej pośredników:

- sprawuje kontrolę nad jednostką lub podlega kontroli przez tę samą jednostkę (dotyczy jednostek dominujących, jednostek zależnych i jednostek zależnych w ramach tej samej grupy kapitałowej),
- posiada udziały w jednostce dające mu możliwość znaczącego wpływania na jednostkę lub,
- sprawuje współkontrolę nad jednostką.

b) podmiot jest jednostką stowarzyszoną,

c) podmiot jest wspólnym przedsięwzięciem, w którym jednostka jest współnikiem,

d) podmiot jest członkiem kluczowego personelu kierowniczego jednostki lub jednostki dominującej,

e) podmiot jest bliskim członkiem rodziny osoby, o której mowa w punkcie a) albo d),

f) podmiot jest jednostką kontrolowaną, współkontrolowaną bądź jednostką, na którą znacząco wpływa lub posiada w niej znaczącą ilość głosów, bezpośrednio albo pośrednio, osoba, o której mowa w punktach d) lub e) lub

g) podmiot jest programem świadczeń po okresie zatrudnienia skierowanym do pracowników jednostki lub do innej dowolnej jednostki będącej podmiotem powiązanym w stosunku do tej jednostki.

Jeśli pomiędzy podmiotami powiązanymi miały miejsce transakcje, Jednostka ujawnia informacje dotyczące istoty związku pomiędzy podmiotami powiązanymi. Jednostka w zakresie identyfikacji podmiotów powiązanych prezentuje jednostki, dla których jednostka dominująca jest akcjonariuszem/udziałowcem oraz podmioty, od których jednostka dominująca jest zależna zarówno w sposób pośredni jak i bezpośredni.

Zestawienie jednostek powiązanych na dzień 31.12.2008 roku:

Udziałowcy Jednostki Dominującej

1. Fabryka Maszyn FAMUR SA z siedzibą w Katowicach – liczba akcji 41.760.000, co stanowi 100% w kapitale zakładowym

Jednostki zależne od Spółki Polska Grupa Odlewnicza SA

1. Pioma Odlewnia Sp. z o.o. z siedzibą w Piotrkowie Trybunalskim, powiązana bezpośrednio 100,00% udziału w kapitale zakładowym
2. Odlewnia Żeliwa Śrem S.A. z siedzibą w Śremie, jednostka zależna, powiązana bezpośrednio 85,33% udziału w kapitale zakładowym.

Inne podmioty powiązane

1. Nowosądecka Fabryka Urządzeń Górniczych NOWOMAG S.A. z siedzibą w Nowym Sączu
2. FAMUR ROSJA Sp. z o.o
3. Fabryka Zmechanizowanych Obudów Ścianowych FAZOS S.A. z siedzibą w Tarnowskich Górach
4. Fabryka Maszyn Górniczych PIOMA S.A. z siedzibą w Piotrkowie Trybunalskim
5. Pioma Industry Spółka z o.o. z siedzibą w Piotrkowie Trybunalskim
6. Polskie Maszyny Górnicze S.A. z siedzibą w Katowicach
7. Polskie Centrum Techniki Górniczej Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach
8. Famur International Trade S. A. z siedzibą w Katowicach
9. Georyt – Centrum Produkcyjne Sp. z o. o. z siedziba w Trzebini
10. DAMS GmbH w organizacji z siedzibą w Velbert
11. FHS DAMS Sp. z o.o. z siedzibą w Siemianowicach Śląskich
12. FAMUR Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach
13. FAMUR MACHINERY Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach
14. TDJ Investments Sp. z o.o. – z siedzibą w Tychach
15. P.U.AB CONSULTING sp. z o.o. z siedzibą w Opolu,

Transakcje pomiędzy podmiotami powiązanymi opisano w rozdziale 43.

44) Założenia zastosowania zasad rachunkowości obowiązujących w Unii Europejskiej po raz pierwszy

Pierwszym rocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy było skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone na dzień 31.12.2007.

3. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY

Przychody ze sprzedaży Spółki prezentują się następująco:

	Za okres 01.01.2008 - 31.12.2008	Za okres 01.01.2007 - 31.12.2007
Sprzedaż materiałów i towarów	4 954 335,85	2 691 866,87
Sprzedaż produktów	309 637 157,78	184 209 791,61
Razem	314 591 493,63	186 901 658,48
Pozostałe przychody operacyjne	3 430 042,38	11 515 040,37
Przychody finansowe	10 390 862,37	8 993 832,84
Przychody z działalności zaniechanej	0,00	0,00
Razem	328 412 398,38	207 410 531,69

4. SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI – BRANŻOWE I GEOGRAFICZNE

Segmenty branżowe

Dla celów zarządczych, w strukturze Spółek wydzielono dwa rodzaje działalności. Segmenty te są podstawą sporządzania raportów odnośnie głównych segmentów branżowych.

W ramach działalności Spółek można wyróżnić następujące rodzaje działalności:

- Odlewy
- Pozostała działalność

Zgodnie z MSR 14 par. 47-48 Spółka nie przypisuje aktywów i pasywów do poszczególnych segmentów, bowiem odnoszą się one wspólnie do wszystkich segmentów.

Informacje o poszczególnych segmentach branżowych występujących w roku 2008 zostały zaprezentowane poniżej:

	Odlewy	Pozostała działalność	Razem
Przychody ze sprzedaży	298 755 730,91	15 835 762,72	314 591 493,63
Zysk na sprzedaży (wynik segmentu)	33 582 067,15	858 624,31	34 440 776,35
Pozostałe przychody operacyjne			3 430 042,38
Pozostałe koszty operacyjne			18 281 063,45
Zysk z działalności operacyjnej			19 589 755,28
Przychody finansowe			10 390 862,37
Koszty finansowe			10 984 523,58
Zysk z działalności gospodarczej			18 996 094,07
Zysk brutto			19 051 720,72
Podatek dochodowy			4 157 142,02
Zysk netto w tym przypadający:			14 894 578,70
akcjonariuszom podmiotu dominującego			15 099 808,59
akcjonariuszom mniejszościowym			-205 229,89

Działalność zaniechana

Nie występuje.

Informacje o poszczególnych segmentach branżowych występujących w roku 2007 zostały zaprezentowane poniżej:

	Odlewy	Pozostała działalność	Razem
Przychody ze sprzedaży	179 180 788,48	7 720 870,00	186 901 658,48
Zysk na sprzedaży (wynik segmentu)	18 510 160	813 560,98	19 323 720,98
Pozostałe przychody operacyjne			11 515 040,37
Pozostałe koszty operacyjne			7 029 627,87
Zysk z działalności operacyjnej			23 809 133,48
Przychody finansowe			8 993 832,84
Koszty finansowe			5 316 651,67
Zysk z działalności gospodarczej			27 486 314,65
Zysk brutto			36 823 912,08
Podatek dochodowy			5 392 603,71
Zysk netto w tym przypadający:			31 431 308,37
akcjonariuszom podmiotu dominującego			29 821 426,92
akcjonariuszom mniejszościowym			1 609 881,45

Działalność zaniechana

Nie występuje.

Segmenty geograficzne

Grupa prowadzi działalność na terenie Polski, Rosji, Unii Europejskiej i Państw pozostałych.

W tabeli poniżej zaprezentowano informacje dotyczące rynków zbytu Grupy, niezależnie od kraju pochodzenia sprzedawanych produktów lub usług.

	Koniec okresu 31/12/2008	Koniec okresu 31/12/2007
Polska	137 726 553,84	84 107 151,48
Unia Europejska	153 730 704,16	90 908 372,00
Pozostałe	23 134 235,63	11 886 135,00
Razem	314 591 493,63	186 901 658,48

5. KOSZTY RESTRUKTURYZACJI

W 2008 roku Spółki tworzące Grupę nie poniosły kosztów restrukturyzacji.

6. ZYSK NA DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

Zysk na działalności operacyjnej na dzień 31.12.2008 roku wyniósł 19 589 755,28 zł i został osiągnięty po uwzględnieniu następujących kosztów:

KOSZTY WEDŁUG RODZAJU	Za okres 01.01.2008 - 31.12.2008	Za okres 01.01.2007 - 31.12.2007
a) amortyzacja	10 306 573,83	5 706 163,77
- amortyzacja wartości niematerialnych	559 749,63	425 724,10
- amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	9 746 824,20	5 280 439,67
b) zużycie materiałów i energii	168 116 628,62	95 896 818,90
c) usługi obce	18 123 696,85	15 950 324,39
d) podatki i opłaty	5 588 115,41	4 057 741,89
e) wynagrodzenia	58 717 588,92	39 252 536,28
f) ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	13 142 563,43	8 148 900,90
g) pozostałe koszty rodzajowe	2 621 726,87	1 796 226,81
Koszty według rodzaju, razem	277 234 459,63	170 808 712,94
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	919 306,18	-5 047 276,74
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki (wielkość ujemna)	-1 861 465,86	-651 851,29
Koszty sprzedaży (wielkość ujemna)	-2 054 207,12	-1 514 347,16
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	-20 693 988,09	-14 617 639,21
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	252 926 539,04	148 977 598,54

7. KOSZTY ZATRUDNIENIA

W tabeli poniżej przedstawiono informację o przeciętnym zatrudnieniu i wynagrodzeniach w Spółce (z uwzględnieniem zarządu):

	Za okres 01.01.2008 - 31.12.2008	Za okres 01.01.2007 - 31.12.2007
Pracownicy umysłowi	284	340
Pracownicy fizyczni	1 232	1 479
Pracownicy na urlopach wychowawczych	3	0
Razem	1 519	1 819

Spółka poniosła następujące koszty zatrudnienia:	71 860 152,35	47 401 437,18
Wynagrodzenia	58 717 588,92	39 252 536,28
Składki na ubezpieczenie społeczne	10 071 217,62	6 410 131,83
Inne świadczenia pracownicze	3 071 345,81	1 738 769,07

8. INNE PRZYCHODY OPERACYJNE

INNE PRZYCHODY OPERACYJNE	Za okres 01.01.2008 - 31.12.2008	Za okres 01.01.2007 - 31.12.2007
a) rozwiązane rezerwy (z tytułu)	53 806,30	10 500 295,40
- na świadczenie pracownicze	51 306,30	3 384 455,47
w tym urlopy	4 363,62	1 450 611,16
- na dep. i ekwiwalent węglowy	0,00	1 503 606,02
- na odprawy dla zwalnianych pracowników	0,00	1 387 327,94
- na pokrycie kosztów działalności lub likwidacji spółki	0,00	3 960 000,00
- pozostałe	2 500,00	264 905,97
b) pozostałe, w tym:	3 265 087,41	813 563,39
- rozwiązanie odpisu aktualizującego zapasy	2 470 406,94	134 604,82
- rozwiązane odpisy aktualizujące należności	74 877,87	75 414,02
- umorzone zobowiązania	0,00	68 401,61

- odzyski ze zwrotów, demontażu aktywów trwałych	83 941,30	57 685,71
- złomowanie	379 088,07	4 225,05
- odszkodowania	38 064,47	0,00
- refaktury	5 917,42	9 183,37
- zwrot wpisu do odwołania-zamówienia publiczne		464 048,81
- inne	212 791,34	
Inne przychody operacyjne, razem	3 318 893,71	11 313 858,79

9. INNE KOSZTY OPERACYJNE

INNE KOSZTY OPERACYJNE	Za okres 01.01.2008 - 31.12.2008	Za okres 01.01.2007 - 31.12.2007
a) utworzone rezerwy (z tytułu)	10 594 661,63	4 223 177,39
- na świadczenia pracownicze	148 453,69	1 296 547,20
w tym na urlopy	-309 437,77	163 478,59
- na naprawy gwarancyjne	-249 480,32	0,00
- na zobowiązania	415 116,98	0,00
- pozostałe	10 280 571,28	2 926 630,19
b) pozostałe, w tym:	2 978 015,75	2 069 197,16
- wydany węgiel dla emerytów i wypłacony deputat węglowy	0,00	207 106,93
- kary, grzywny, odszkodowania	137 400,48	463 563,93
- złomowanie	2 386 876,41	93 985,43
- refaktury	4 198,06	0,00
- inne	449 540,80	1 304 540,87
Inne koszty operacyjne, razem	13 572 677,38	6 292 374,55

10. PRZYCHODY FINANSOWE

Przychody finansowe	Za okres 01.01.2008 - 31.12.2008	Za okres 01.01.2007 - 31.12.2007
1. Przychody finansowe z tytułu dywidend i udziałów w zyskach	0,00	0,00
2. Odsetki	1 866 313,70	7 671 686,02
a) od pożyczek w tym	107 737,10	340 584,85
- od jednostek powiązanych	107 737,10	340 584,85
b) pozostałe	1 758 576,60	7 331 101,17
3. Zysk ze zbycia inwestycji	0,00	
4. Aktualizacja wartości inwestycji	4 321 680,41	
5. Inne	4 202 868,26	1 322 146,82
a) dodatnie różnice kursowe	2 205 939,13	
b) rozwiązane rezerwy	469 995,92	58 330,02
c) pozostałe	1 526 933,21	1 263 816,80
PRZYCHODY FINANSOWE RAZEM	10 390 862,37	8 993 832,84

11. KOSZTY FINANSOWE

Koszty finansowe	Za okres 01.01.2008 - 31.12.2008	Za okres 01.01.2007 - 31.12.2007
1. Koszty finansowe z tytułu odsetek	7 787 917,33	2 703 472,89
a) od kredytów i pożyczek	7 460 101,46	2 817 275,92
- w tym od jednostek powiązanych	0,00	0,00
b) pozostałe odsetki	327 815,87	-113 803,03
2. Strata ze zbycia inwestycji	2 271 113,57	0,00
3. Aktualizacja wartości inwestycji	0,00	0,00
4. Inne koszty finansowe	925 492,68	2 613 178,78
a) ujemne różnice kursowe	18 043,63	1 678 333,24
b) utworzone rezerwy	400 066,69	413 852,54
c) pozostałe	507 382,36	520 993,00
KOSZTY FINANSOWE RAZEM	10 984 523,58	5 316 651,67

12. PODATEK DOCHODOWY

PODATEK DOCHODOWY BIEŻĄCY	Za okres 01.01.2008 - 31.12.2008	Za okres 01.01.2007 - 31.12.2007
1. Zysk (strata) brutto	19 051 720,72	36 823 912,08
2. Korekty konsolidacyjne	0,00	
3. Różnice pomiędzy zyskiem (strata) brutto a podstawą opodatkowania podatkiem dochodowym (wg tytułów)	13 809 356,92	-8 995 807,83
- Przychody nie stanowiące przychodu podatkowego	-19 592 816,03	-12 671 537,62
- Przychody stanowiące przychód podatkowy	184 799,10	121 978,06
- Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów	40 515 653,86	6 335 482,83
- koszty zarachowane w latach ubiegłych stanowiące koszt uzyskania przychodu	-7 298 280,01	-2 781 731,10
4. Podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym	32 861 077,64	27 828 104,25
5. Odliczenia	6 492 487,35	14 011 446,35
odliczenia od dochodu - strata podatkowa	6 492 487,35	13 111 446,35
odliczenia od dochodu inne	0,00	900 000,00
6. Podstawa opodatkowania	26 368 590,29	13 816 657,90
7. Podatek dochodowy według właściwej stawki%	5 010 033,00	2 625 164,00
8. Zwiększenia, zaniechania, zwolnienia, odliczenia i obniżki podatku	0,00	
9. Podatek dochodowy bieżący ujęty (wykazany) w deklaracji podatkowej okresu, w tym:	5 010 033,00	2 625 165,00
- wykazany w rachunku zysków i strat za okres bieżący	5 010 033,00	2 625 165,00
PODATEK DOCHODOWY ODROZCZONY, WYKAZANY W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT:		
- zmniejszenie (zwiększenie) z tytułu powstania i odwrócenia się różnic przejściowych	-852 890,98	2 767 439,71
Podatek dochodowy odroczony, razem	-852 890,98	2 767 439,71

Część bieżąca podatku dochodowego ustalona została według stawki równej 19% dla podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym . Podatek dotyczący zagranicznych jurysdykcji nie występuje .

13. AKTYWA TRWAŁE PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY

W 2008 roku Spółki wchodzące w skład Grupy nie przeznaczyły aktywów trwałych do sprzedaży .

14. DYWIDENDY

W roku 2008 Polska Grupa Odlewnicza SA dokonała wypłaty dywidendy z zysku za rok 2007 Fabryce Maszyn Famur SA w kwocie 6.300.000 zł

15. WARTOŚĆ FIRMY Z KONSOLIDACJI

Na dzień 31grudnia 2008 wartość firmy nie występuje.

16. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ

Wyliczenie zysku na jedną akcję zostało oparte na następujących informacjach:

	Za okres 01.01.2008 - 31.12.2008	Za okres 01.01.2007 - 31.12.2007
Zysk netto danego roku podlegający podziałowi między akcjonariuszy jednostki dominującej	15 099 808,59	29 821 426,92
Średnia ważona liczba akcji podmiotu dominującego wykazana dla potrzeb wyliczenia wartości zysku zwykłego na jedną akcję	41 760 000	41 760 000

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku lub straty, który przypada na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej (licznik), przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych występujących (mianownik) w ciągu danego okresu. Dla celów obliczenia podstawowego zysku przypadającego na jedną akcję, kwotami przypadającymi na zwykłych akcjonariuszy jednostki z tytułu:

- a) zysku lub straty z kontynuowanej działalności przypadającego na jednostkę dominującą oraz
- b) zysku lub straty przypadającego na jednostkę dominującą

są kwoty z pozycji a) i b) skorygowane o wartość dywidend uprzywilejowanych po opodatkowaniu, różnice z tytułu rozliczenia akcji uprzywilejowanych oraz o inne podobne wpływy akcji uprzywilejowanych zaklasyfikowanych jako instrumenty kapitałowe.

POLSKA GRUPA ODLEWNICZA SA SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2008

17. POZOSTALE WARTOŚCI NIEMATERIALNE

ZMIANY WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH) za okres od 01.01.2008 do 31.12.2008 r.

	koszty zakńczonych prac rozwojowych	wartość firmy	nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości, w tym:		inne wartości niematerialne, w tym: nakłady na wart.niemat.	zaliczki na wartości niematerialne	Razem
			- oprogramowanie komputerowe	komputerowe			
a) wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	0,00	0,00	4 993 833,70	2 642 764,12	0,00	0,00	4 993 833,70
b) zwiększenia (z tytułu)	0,00	0,00	18 131,04	6 658,62	0,00	0,00	18 131,04
- nabycie	0,00	0,00	18 131,04	6 658,62	0,00	0,00	18 131,04
c) zmniejszenia (z tytułu)	0,00	0,00	601 389,33	601 389,33	0,00	0,00	601 389,33
- rozliczenie aportu	0,00	0,00	601 389,33	601 389,33	0,00	0,00	601 389,33
d) wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	0,00	0,00	4 410 575,41	2 048 033,41	0,00	0,00	4 410 575,41
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	0,00	0,00	3 966 846,33	2 261 749,65	0,00	0,00	3 966 846,33
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	0,00	0,00	-41 639,70	-499 098,24	0,00	0,00	-41 639,70
- rozliczenie aportu	0,00	0,00	-601 389,33	-601 389,33	0,00	0,00	-601 389,33
- odpis planowy	0,00	0,00	559 749,63	102 291,09	0,00	0,00	559 749,63
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	0,00	0,00	3 925 206,63	1 762 651,41	0,00	0,00	3 925 206,63
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
j) wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	0,00	0,00	485 368,78	285 382,00	0,00	0,00	485 368,78

ZMIANY WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH) za okres od 01.01.2007 do 31.12.2007 r.

	koszty zakńczonych prac rozwojowych	wartość firmy	nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości, w tym:		inne wartości niematerialne, w tym: nakłady na wart.niemat.	zaliczki na wartości niematerialne	Razem
			- oprogramowanie komputerowe	komputerowe			
a) wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	0,00	0,00	595 649,33	2 047 114,79	0,00	0,00	4 398 184,37
b) zwiększenia (z tytułu)	0,00	0,00	93 873,15	9 785,00	0,00	0,00	93 873,15
- nabycie	0,00	0,00	93 873,15	9 785,00	0,00	0,00	93 873,15
- inne - przejęcie Śrem	0,00	0,00	4 304 311,22	2 037 329,79	0,00	0,00	4 304 311,22
c) zmniejszenia (z tytułu)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
d) wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	0,00	0,00	4 993 833,70	2 642 764,12	0,00	0,00	4 993 833,70
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	0,00	0,00	449 613,46	449 613,46	0,00	0,00	449 613,46
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	0,00	0,00	3 517 232,87	1 812 136,19	0,00	0,00	3 517 232,87
- odpis planowy	0,00	0,00	425 722,87	200 146,19	0,00	0,00	425 722,87
- przed wejściem do grupy	0,00	0,00	3 091 510,00	1 611 990,00	0,00	0,00	3 091 510,00
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	0,00	0,00	3 966 846,33	2 261 749,65	0,00	0,00	3 966 846,33
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
j) wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	0,00	0,00	1 026 987,37	381 014,47	0,00	0,00	1 026 987,37

18. RZECZOWE AKTYWA TRWALE

ZMIANY ŚRODKÓW TRWAŁYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH) za okres od 01.01.2008 do 31.12.2008 r.

	grunty(w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne środki trwałe	Środki trwałe, razem
a) wartość brutto środków trwałych na początek okresu	13 136 439,00	109 574 212,68	94 022 945,16	1 840 357,23	3 269 826,00	221 843 780,07
b) zwiększenia (z tytułu)	0,00	771 578,34	4 623 826,87	260 281,91	106 791,52	5 762 478,64
- zakupu	0,00	771 578,34	4 623 826,87	260 281,91	106 791,52	5 762 478,64
c) zmniejszenia (z tytułu)	0,00	1 061 772,57	8 847 574,04	400 373,37	294 075,60	10 603 795,58
- sprzedaży	0,00	0,00	0,00	246 860,34	0,00	246 860,34
- likwidacji	0,00	0,00	6 778 164,36	0,00	2 400,18	6 780 564,54
- inne	0,00	1 061 772,57	2 069 409,68	153 513,03	291 675,42	3 576 370,70
d) wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	13 136 439,00	109 284 018,45	89 799 197,99	1 700 265,77	3 082 541,92	217 002 463,13
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	0,00	7 686 748,93	18 631 267,07	398 452,59	903 526,72	27 619 995,31
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	0,00	1 551 882,44	675 118,76	-20 675,58	62 910,70	2 269 236,32
- zwiększeń	0,00	2 613 655,01	6 618 548,92	159 563,01	355 057,26	9 746 824,20
- zmniejszeń z tyt. likwidacji	0,00	0,00	3 874 020,48	3 992,92	471,14	3 878 484,54
- zmniejszeń z tyt. sprzedaży	0,00	0,00	0,00	22 733,64	0,00	22 733,64
- innych zmniejszeń	0,00	1 061 772,57	2 069 409,68	153 512,03	291 675,42	3 576 369,70
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	0,00	9 238 631,37	19 306 385,83	377 777,01	966 437,42	29 889 231,63
- zwiększenie	0,00	0,00	1 017 626,72	0,00	0,00	1 017 626,72
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	0,00	0,00	1 017 626,72	0,00	0,00	1 017 626,72
j) wartość netto środków trwałych na koniec okresu	13 136 439,00	100 045 387,08	69 475 185,44	1 322 488,76	2 116 104,50	186 095 604,78

POLSKA GRUPA ODLEWNICZA SA SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2008

ZMIANY ŚRODKÓW TRWAŁYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH) za okres od 01.01.2007 do 31.12.2007 r.

	grunty(w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne środki trwałe	Środki trwałe, razem
a) wartość brutto środków trwałych na początek okresu	2 380 771,00	12 584 769,63	10 531 560,73	611 939,78	745 668,48	26 854 709,62
b) zwiększenia (z tytułu)	10 755 668,00	96 989 443,07	83 519 130,44	1 253 703,79	2 527 823,57	195 045 768,87
- zakupu		286 618,24	3 674 654,30	105 482,53	355 525,38	4 422 280,45
- inne	10 755 668,00	96 702 824,83	79 844 476,14	1 148 221,26	2 172 298,19	190 623 488,42
c) zmniejszenia (z tytułu)	0,00	0,00	27 745,80	25 286,62	3 666,00	56 698,42
- sprzedaży			11 195,80	25 286,62		36 482,42
- likwidacji			16 550,00	0,00	3 666,00	20 216,00
d) wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	13 136 439,00	109 574 212,70	94 022 945,37	1 840 356,95	3 269 826,05	221 843 780,07
e) skumulowana amortyzacja (umorzona) na początek okresu		741 856,34	1 466 918,29	103 036,90	212 965,45	2 524 776,98
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	0,00	6 944 892,59	17 164 348,78	295 415,69	690 561,27	25 095 218,33
- zwiększeń		6 944 892,59	16 907 700,62	299 365,90	691 579,61	24 843 538,72
- zmniejszeń z tyt. likwidacji			11 466,31	0,00	1 018,34	12 484,65
- zmniejszeń z tyt. sprzedaży			3 746,34	11 150,21		14 896,55
- innych zmniejszeń			-271 860,81	-7 200,00		-279 060,81
g) skumulowana amortyzacja (umorzona) na koniec okresu	0,00	7 686 748,93	18 631 267,07	398 452,59	903 526,72	27 619 995,31
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu						0,00
- zwiększenie						0,00
- zmniejszenie						0,00
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
j) wartość netto środków trwałych na koniec okresu	13 136 439,00	101 887 463,77	75 391 678,30	1 441 904,36	2 366 299,33	194 223 784,76

Zabezpieczenia na majątku

Rodzaj aktywów stanowiących zabezpieczenie	Rodzaj zobowiązania	Wartość zobowiązań podlegających zabezpieczeniu	Wartość bilansowa aktywów stanowiących zabezpieczenie
Prawo wieczystego użytkowania gruntów, budynki i inne środki trwale Pioma Odlewnia sp. z o.o.	Kredyt Spółki PGO SA, umowa nr FKI-PLN-ZOKK1-07-000044 w Nordea bank Polska	58 840 000,00	21 530 071,84
Prawo użytkowania wieczystego gruntów, środki trwale Odlewni Żeliwa Śrem SA	Kredyt FKO-PLN-ZOKK1-07-000054 Nordea Bank Polska S.A.	6 421 689,01	98 482 742,26
Prawo użytkowania wieczystego gruntów Odlewni Żeliwa Śrem SA*	Składki ZUS	2 542 243,21	9 181 392,00

* Zabezpieczenia na rzecz ZUS dotyczą zobowiązań wynikających z układu ratalnego, który Spółka terminowo realizuje. W dniu 9 lutego 2009 roku Spółka otrzymała zawiadomienie z Sądu Rejonowego Wydział V Ksiąg Wieczystych o wykreśleniu hipoteki na łączną kwotę 10 706 919,96 zł. Na dzień sporządzenia sprawozdania pozostaje wyłącznie hipoteka na kwotę 153 663,32 zł

19. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

Spółka nie posiada nieruchomości inwestycyjnych.

20. JEDNOSTKI ZALEŻNE

Nazwa (firma) jednostki ze wskazaniem formy prawnej	Siedziba	Charakter powiązania (jednostka zależna, współzależna, stowarzyszona, z wyszczególnieniem powiązań bezpośrednich i pośrednich)	procent posiadanego kapitału zakładowego	udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu
1. Odlewnia Żeliwa Śrem SA	Śrem, ul. Staszica	Jednostka zależna powiązana bezpośrednio	85,33%	85,33%
2. PIOMA Odlewnia Sp. z o.o.	Piotrków Trybunalski, ul. R. Dmowskiego	Jednostka zależna powiązana bezpośrednio	100,00%	100,00%

Zabezpieczenia na majątku

Zabezpieczenia: zastaw rejestrowy na wszystkich posiadanych przez Pioma Odlewnia Spółka z o.o. udziałach w kapitale zakładowym Pioma Odlewnia Zakład Produkcyjny Spółka z o.o. oraz akcjach Odlewni Żeliwa Śrem SA ustanowiony na rzecz Nordea Bank Polska SA

Rodzaj aktywów stanowiących zabezpieczenie	Rodzaj zobowiązania	Wartość zobowiązań podlegających zabezpieczeniu	Wartość bilansowa aktywów stanowiących zabezpieczenie
2.654.566 sztuk akcji Odlewni Żeliwa Śrem SA	Kredyt FKI-PLN-ZOKK1-07-000044 Bank Nordea S.A.	58.840.000	96.059.818
350.997 udziałów w Pioma Odlewnia Zakład Produkcyjny Spółka z o.o.	Kredyt FKI-PLN-ZOKK1-07-000044 Nordea Bank Polska S.A.	58.400.000	35.101.066

21. INWESTYCJE W JEDNOSTKI STOWARZYSZONE

Zgodnie z MSR 27 jednostką stowarzyszoną jest jednostka gospodarcza, na którą znaczący inwestor wywiera znaczący wpływ. Znaczący wpływ występuje w sytuacji gdy inwestor posiada bezpośrednio lub pośrednio 20% lub więcej głosów w jednostce, w której dokonał inwestycji.

Na 31.12.2008 inwestycje w jednostki stowarzyszone nie występują.

22. ZAPASY

Wartość zapasów po uwzględnieniu odpisów aktualizujących wynosi:

ZAPASY	Stan na koniec okresu 31.12.2008	Stan na koniec okresu 31.12.2007
a) materiały	12 031 224,09	18 081 645,84
b) półprodukty i produkty w toku	9 214 675,33	10 895 066,74
c) produkty gotowe	4 286 274,51	2 708 814,40
Zapasy, razem	25 532 173,93	31 685 526,98

ZMIANA STANU ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH WARTOŚĆ ZAPASÓW	Stan na koniec okresu 31.12.2008	Stan na koniec okresu 31.12.2007
Stan na początek okresu	3 220 001,02	15 465,63
a) zwiększenia (z tytułu)	175 779,05	3 272 592,81
- utworzenie odpisu	175 779,05	3 272 592,81
b) zmniejszenia (z tytułu)	2 470 406,94	68 057,42
- wykorzystanie	1 813 990,03	8 047,67
- rozwiązanie	656 416,91	60 009,75
Stan odpisów aktualizujących wartość zapasów na koniec okresu	925 373,13	3 220 001,02

Zabezpieczenia na majątku

Rodzaj aktywów stanowiących zabezpieczenie	Rodzaj zobowiązania	Wartość zobowiązań podlegających zabezpieczeniu	Wartość bilansowa aktywów stanowiących zabezpieczenie
Zapasy Pioma Odlewnia Spółka z o.o.	Kredyt FKI-PLN-ZOKK1-07-000044 Nordea Bank Polska S.A.	58 840 000,00	5 441 788,56
Zapasy Odlewni Żeliwa Śrem SA	Kredyt FKO-PLN-ZOKK1-07-000054 Nordea Bank Polska S.A.	6 421 689,01	20 090 385,37

23. POZOSTAŁE AKTYWA KRÓTKOTERMINOWE

NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE	Stan na koniec okresu 31.12.2008	Stan na koniec okresu 31.12.2007
a) od jednostek powiązanych	3 844 090,77	6 039 013,11
- z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	3 844 090,77	6 039 013,11
- do 12 miesięcy	3 844 090,77	6 039 013,11
b) należności od pozostałych jednostek	32 053 552,84	35 681 982,07
- z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	30 527 651,15	26 952 182,86
- do 12 miesięcy	30 527 651,15	26 952 182,86
- z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń	1 441 170,18	7 351 855,91
- inne	84 731,51	1 377 943,30
Należności krótkoterminowe netto, razem	35 897 643,61	41 720 995,18
c) odpisy aktualizujące wartość należności	1 207 095,39	922 419,69
Należności krótkoterminowe brutto, razem	37 104 739,00	42 643 414,87

NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE OD JEDNOSTEK POWIĄZANYCH	Stan na koniec okresu 31.12.2008	Stan na koniec okresu 31.12.2007
a) z tytułu dostaw i usług, w tym:	3 844 090,77	6 039 013,11
- od innych jednostek powiązanych	3 844 090,77	5 968 242,51
b) inne, w tym:	0,00	0,00
c) dochodzone na drodze sądowej, w tym:	0,00	0,00
Należności krótkoterminowe od jednostek powiązanych netto, razem	3 844 090,77	6 039 013,11
b) odpisy aktualizujące wartość należności od jednostek powiązanych	81 912,00	
Należności krótkoterminowe od jednostek powiązanych brutto, razem	3 926 002,77	6 039 013,11

ZMIANA STANU ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH WARTOŚĆ NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWYCH	Stan na koniec okresu 31.12.2008	Stan na koniec okresu 31.12.2007
Stan na początek okresu	922 419,69	227 375,94
a) zwiększenia (z tytułu)	1 040 939,58	1 959 091,27
- należności przeterminowane	587 801,17	62 672,04
- zagrożenie nieściągalności	3 625,93	392 396,52
- wycena należności w walutach na dzień bilansowy	22 874,09	24 276,03
- pozostałe	426 638,39	1 479 746,68
b) zmniejszenia (z tytułu)	756 263,88	1 264 047,52
- wykorzystanie	133 320,10	332 625,07
- wycena należności w walutach na dzień bilansowy	0,00	1 146,41
- rozwiązanie	622 943,78	157 489,44
- przeksięgowanie	0,00	305 569,16
- pozostałe	0,00	467 217,44
Stan odpisów aktualizujących wartość należności krótkoterminowych na koniec okresu	1 207 095,39	922 419,69

NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG (PRZETERMINOWANE-BRUTTO) - Z PODZIAŁEM NA NALEŻNOŚCI NIE SPŁACONE W OKRESIE:	Stan na koniec okresu 31.12.2008	Stan na koniec okresu 31.12.2007
a) do 1 miesiąca	9 514 943,25	7 985 989,88
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	3 222 223,36	4 250 054,19
c) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	431 391,98	1 356 166,24
d) powyżej 6 miesięcy do 1 roku	457 819,98	1 664 393,15
e) powyżej 1 roku	577 818,39	261 770,15
Należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane, razem (brutto)	14 204 196,96	15 518 373,61
f) odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane	1 159 510,57	776 923,73
Należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane, razem (netto)	13 044 686,39	14 741 449,88

KRÓTKOTERMINOWE ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	Stan na koniec okresu 31.12.2008	Stan na koniec okresu 31.12.2007
a) czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym:	94 911,13	69 999,48
- odsetki i prowizje od kredytów i pożyczek	48 382,16	48 125,00
- ubezpieczenia	32 305,47	9 374,59
- inne	14 223,50	12 499,89
b) pozostałe rozliczenia międzyokresowe, w tym:	0,00	0,00
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe, razem	94 911,13	69 999,48

Środki pieniężne w banku

Gotówka oraz ich ekwiwalenty składają się ze środków pieniężnych w kasie oraz środków pieniężnych na lokatach bankowych o terminach realizacji do 1 roku. W związku z powyższym wartość księgowa tych aktywów odpowiada ich wartości godziwej.

24. KREDYTY I POŻYCZKI

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek wg stanu na dzień 31.12.2008 roku.

Odlewnia Żeliwa Śrem SA

Nazwa (firma) jednostki	Siedziba	Kwota kredytu / pożyczki wg umowy		Kwota kredytu / pożyczki pozostała do spłaty	Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia	
		zł	waluta					zł
NORDEA BANK POLSKA S.A. kredyt w rachunku bieżącym	Gdynia, ul. Kielecka 2,	50 000 000,00	PLN	6 421 689,01	PLN	WIBOR + marża	21.11.2010	<ul style="list-style-type: none"> - hipoteka kaucyjna na nieruchomości wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia majątku Pioma Odlewnia Sp. z o.o. - zastaw rejestrowy na zapasach i środkach trwałych - list intencyjny (letter of support) wystawiony przez Famur S.A.

W dniu 16 lutego 2009 roku do Umowy Kredytowej nr FKO-PLN-ZOKK1-07-000054 zawarto Aneks Nr 1 zmniejszający wartość Kredytu do kwoty 30 000 000,00 zł. Zmianie uległy również zabezpieczenia.

Zobowiązania długoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek wg stanu na dzień 31.12.2008 roku

Polska Grupa Odlewnicza SA

Nazwa (firma) jednostki	Siedziba	Kwota kredytu / pożyczki wg umowy		Kwota kredytu / pożyczki pozostała do spłaty	Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia	
		zł	waluta					zł
NORDEA BANK POLSKA S.A.	Gdynia, ul. Kielecka 2,	75.000.000,00	PLN	58.840.000,00	PLN	WIBOR + marża	31.03.2010 – 30.06.2012	<ul style="list-style-type: none"> - pełnomocnictwo do rachunku bieżącego kredytobiorcy, - hipoteka kaucyjna na nieruchomości wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia majątku Pioma Odlewnia Sp. z o.o. - zastaw rejestrowy na zapasach i środkach trwałych Pioma Odlewnia Sp. z o.o. - zastaw rejestrowy na akcjach OZ Śrem SA i udziałach w Pioma Odlewnia Sp. z o.o. - poręczenie Pioma Odlewnia Sp. z o.o.
				wycena -160.527,51				

POLSKA GRUPA ODLEWNICZA SA SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2008

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek wg stanu na dzień 31.12.2007 roku.

Odlewnia Żeliwa Śrem S.A.

Nazwa (firma) jednostki	Siedziba	Kwota kredytu / pożyczki wg umowy		Kwota kredytu / pożyczki pozostała do spłaty	Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia	
		zł	waluta					zł
NORDEA BANK POLSKA S.A. kredyt w rachunku bieżącym	Gdynia, ul. Kielecka 2,	50 000 000,00	PLN	6 421 689,01	PLN	WIBOR + marża	21.11.2010	hipoteka kaucyjna na nieruchomości wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia majątku Pioma Odlewnia Sp. z o.o. zastaw rejestrowy na zapasach i środkach trwałych list intencyjny (letter of support) wystawiony przez Famur S.A.
Famot Pleszew S.A.	Pleszew	2 000 000,00	PLN	1 020 000,00	PLN	Stale	12.2008	

Zobowiązania długoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek wg stanu na dzień 31.12.2007 roku.

Pioma Odlewnia Sp. z o.o. obecnie Polska Grupa Odlewnicza SA

Nazwa (firma) jednostki	Siedziba	Kwota kredytu / pożyczki wg umowy		Kwota kredytu / pożyczki pozostała do spłaty	Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia	
		zł	waluta					zł
NORDEA BANK POLSKA S.A.	Gdynia, ul. Kielecka 2,	75 000 000,00	PLN	75 000 000,00	PLN	WIBOR + marża	31.03.2009 - 30.06.2012	pełnomocnictwo do rachunku bieżącego kredytobiorcy, hipoteka kaucyjna na nieruchomości wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia majątku Pioma Odlewnia Zakład Produkcyjny Sp. z o.o. zastaw rejestrowy na zapasach i środkach trwałych Pioma Odlewnia ZP Sp. z o.o., zastaw rejestrowy na akcjach OZ Śrem SA i udziałach w Pioma Odlewnia ZP Sp. z o.o.
				wycena - 48 791,45				o.o. poręczenie Pioma Odlewnia Sp. z o.o i Famur SA

Odlewnia Żeliwa Śrem S.A.

Nazwa (firma) jednostki	Siedziba	Kwota kredytu / pożyczki wg umowy		Kwota kredytu / pożyczki pozostała do spłaty	Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia	
		zł	waluta					zł
Famot Pleszew S.A.	Pleszew	2 000 000,00	PLN	470 000,00	PLN	stale	06.2009	

25. OBLIGACJE ZAMIENNE NA AKCJE

Żadna z jednostek Grupy nie wyemitowała obligacji zamiennych na akcje .

26. INSTRUMENTY FINANSOWE

W trakcie okresu sprawozdawczego Spółki nabywały pochodne instrumenty finansowe typu forward zabezpieczające kursy walut. Na dzień 31.12.2008 Spółki nie posiadały otwartych transakcji terminowych.

27. PODATEK ODROZCZONY

Pewne tytuły składnika aktywów i rezerwy na podatek odroczony zostały ujęte per saldo. Per saldo zaprezentowano utworzoną rezerwę na podatek dochodowy oraz aktyw na podatek dochodowy z tytułu przekształceń umów dzierżawy kombajnów w umowy leasingu finansowego. Poniżej zaprezentowano analizę zmian aktywów i rezerwy na podatek odroczony w trakcie roku:

a) Zmiana stanu aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego

ZMIANA STANU AKTYWÓW Z TYTUŁU ODROZCZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	Stan na koniec okresu 31.12.2008	Stan na koniec okresu 31.12.2007
1. Stan aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu, w tym:	8 369 043,00	1 135 276,18
a) odniesionych na wynik finansowy	8 369 043,00	1 135 276,18
- powstania różnic przejściowych	8 369 043,00	1 135 276,18
- świadczenia na rzecz pracowników	2 320 156,47	806 627,62
- straty odliczane za lata poprzednie	2 467 146,00	0,00
- niewypłacone wynagrodzenia	268 415,15	286 062,93
- nie zrealizowane różnice kursowe		9 885,91
- odpisy aktualizujące majątek niefinansowy	725 522,00	5 513,12
- odpisy aktualizujący majątek finansowy	860 100,00	14 021,60
- inne	1 727 703,38	13 165,00
2. Zwiększenia	3 956 294,14	15 346 495,81
a) odniesione na wynik finansowy okresu w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi (z tytułu)	3 956 294,14	15 346 495,81
- powstania różnic przejściowych	3 956 294,14	15 346 495,81
- świadczenia na rzecz pracowników	386 391,53	2 280 538,29
- straty odliczane za lata poprzednie	0,00	5 215 881,00
- niewypłacone wynagrodzenia	52 490,00	248 611,00
- zobowiązania odsetkowe		1 713 457,00
- nie zrealizowane różnice kursowe		79 280,00
- odpisy aktualizujące majątek niefinansowy	352 088,00	807 079,00
- odpis aktualizujący majątek finansowy	0,00	860 100,00
- inne	3 165 324,61	4 141 550,00
3. Zmniejszenia	3 910 898,90	8 112 728,81
a) odniesione na wynik finansowy okresu w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi (z tytułu)	3 910 898,90	8 112 728,81
- powstania różnic przejściowych	3 910 898,90	8 112 728,81
- świadczenia na rzecz pracowników	367 934,00	767 009,44
- straty odliczane za lata poprzednie	1 233 573,00	2 748 735,00
- niewypłacone wynagrodzenia	15 673,15	266 258,78
- zobowiązania odsetkowe		1 472 655,00
- nie zrealizowane różnice kursowe		8 599,83
- odpisy aktualizujące majątek niefinansowy	514 469,37	87 070,12
- odpis aktualizujący majątek finansowy	821 119,00	14 021,60
- inne	958 130,38	2 748 379,00

4. Stan aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu, razem, w tym:	8 414 438,24	8 369 043,18
a) odniesionych na wynik finansowy	8 414 438,24	8 047 675,62
- powstania różnic przejściowych	8 414 438,24	8 047 675,62
- świadczenia na rzecz pracowników	2 338 614,00	2 320 156,47
- straty odliczane za lata poprzednie	1 233 573,00	2 467 146,00
- niewypłacone wynagrodzenia	305 232,00	268 415,15
- zobowiązania odsetkowe	0,00	240 802,00
- nie zrealizowane różnice kursowe	0,00	80 566,08
- odpisy aktualizujące majątek niefinansowy	563 140,63	725 522,00
- odpis aktualizujący majątek finansowy	38 981,00	860 100,00
- inne	3 934 897,61	1 406 336,00

b) Zmiana stanu rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

ZMIANA STANU REZERWY Z TYTUŁU ODROCZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	Stan na koniec okresu 31.12.2008	Stan na koniec okresu 31.12.2007
1. Stan rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu, w tym:	33 038 890,11	2 710 756,00
a) odniesionej na wynik finansowy	33 038 890,11	2 710 756,00
- powstania różnic przejściowych	33 038 890,11	2 710 756,00
- rezerwa z tyt. różnicy pomiędzy wartością bilansową i podatkową rzeczowych aktywów trwałych	31 845 670,74	2 694 982,25
- inne	1 193 219,37	15 774,00
2. Zwiększenia	1 210 599,29	31 558 759,86
a) odniesione na wynik finansowy okresu z tytułu dodatnich różnic przejściowych (z tytułu)	1 210 599,29	31 558 759,86
- powstania różnic przejściowych	1 210 599,29	31 558 759,86
- ulga inwestycyjna z roku 1995 i 1996		244 702,00
- amortyzacja środków trwałych		915 815,00
- odsetki i prowizje dotyczące kredytów		9 270,00
- rezerwa z tyt. różnicy pomiędzy wartością bilansową i podatkową rzeczowych aktywów trwałych	209 666,92	30 146 368,49
- dodatnie różnice kursowe		169 848,37
- wynik na kontraktach długoterminowych	3 373,00	
- inne	997 559,37	72 756,00
3. Zmniejszenia	2 018 095,03	1 230 625,75
a) odniesione na wynik finansowy okresu z tytułu dodatnich różnic przejściowych (z tytułu)	2 018 095,03	1 230 625,75
- powstania różnic przejściowych	2 018 095,03	1 230 625,75
- ulga inwestycyjna z roku 1995 i 1996		34 314,00
- amortyzacja środków trwałych		24 132,00
- rezerwa z tyt. różnicy pomiędzy wartością bilansową i podatkową rzeczowych aktywów trwałych	886 781,66	995 680,00
- dodatnie różnice kursowe		125 738,00
- wynik na kontraktach długoterminowych	3 373,00	
- inne	1 127 940,37	50 762,00
4. Stan rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu, razem	32 231 394,37	33 038 890,11
a) odniesionej na wynik finansowy	32 231 394,37	31 883 438,74
- powstania różnic przejściowych	32 231 394,37	31 883 438,74
- ulga inwestycyjna z roku 1995 i 1996	0,00	210 388,00
- amortyzacja środków trwałych	0,00	891 683,00
- odsetki i prowizje dotyczące kredytów	0,00	9 270,00
- rezerwa z tyt. różnicy pomiędzy wartością bilansową i podatkową rzeczowych aktywów trwałych	31 168 556,00	31 845 670,74
- dodatnie różnice kursowe	0,00	44 110,37
- inne	1 062 838,37	37 768,00

28. INNE ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE

Na saldo zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań składają się głównie zobowiązania handlowe oraz inne zobowiązania bieżące.

ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE	Stan na koniec okresu 31.12.2008	Stan na koniec okresu 31.12.2007
a) wobec jednostek powiązanych	2 283 075,65	1 798 362,88
- z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	2 283 075,65	1 721 657,72
- do 12 miesięcy	2 283 075,65	1 721 657,72
- inne	0,00	76 705,16
b) wobec pozostałych jednostek	35 063 753,01	57 303 430,56
- kredyty i pożyczki	6 421 689,01	31 157 226,63
- z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	17 813 800,25	14 644 091,15
- do 12 miesięcy	17 813 800,25	14 644 091,15
- z tytułu podatków, cel, ubezpieczeń i innych świadczeń	6 236 602,00	7 289 790,83
- z tytułu wynagrodzeń	3 122 793,50	2 863 498,85
- inne	1 468 868,25	1 348 823,10
Zobowiązania krótkoterminowe, razem	37 346 828,66	59 101 793,44

Zdaniem zarządu Jednostki dominującej wartość księgowa zobowiązań finansowych jest zbliżona do ich wartości godziwej.

INNE ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	Stan na koniec okresu 31.12.2008	Stan na koniec okresu 31.12.2007
a) bieme rozliczenia międzyokresowe kosztów	818 082,25	0,00
- krótkoterminowe	818 082,25	0,00
- inne	818 082,25	
b) rozliczenia międzyokresowe przychodów	176 518,50	57,20
- długoterminowe	27 752,56	0,00
- inne	27 752,56	
- krótkoterminowe	148 765,94	57,20
- inne	148 765,94	57,20
Inne rozliczenia międzyokresowe, razem	994 600,75	57,20

29. REZERWY

ZMIANA STANU DŁUGOTERMINOWEJ REZERWY NA ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I PODOBNE (WG TYTUŁÓW)	Stan na koniec okresu 31.12.2008	Stan na koniec okresu 31.12.2007
a) stan na początek okresu	9 064 953,74	2 019 141,40
- rezerwa na nagrody jubileuszowe	7 707 743,11	1 683 561,02
- rezerwy na świadczenia emerytalne	1 035 027,77	335 580,38
- rezerwa na inne świadczenia pracownicze	322 182,86	0,00
b) zwiększenia (z tytułu)	381 160,45	10 660 833,07
- rezerwa na nagrody jubileuszowe	250 582,33	7 120 398,65
- rezerwy na świadczenia emerytalne	46 222,11	1 410 900,37
- rezerwa na inne świadczenia pracownicze	84 356,01	2 129 534,05
c) wykorzystanie (z tytułu)	54 331,08	76 580,11
- rezerwa na nagrody jubileuszowe	54 331,08	76 580,11

Wolny

d) rozwiązanie (z tytułu)	610 171,29	3 538 440,62
- rezerwa na nagrody jubileuszowe	293 686,41	1 019 636,45
- rezerwy na świadczenia emerytalne	308 183,63	711 452,98
- rezerwa na inne świadczenia pracownicze	8 301,25	1 807 351,19
e) stan na koniec okresu	8 781 611,82	9 064 953,74
- rezerwa na nagrody jubileuszowe	7 610 307,95	7 707 743,11
- rezerwy na świadczenia emerytalne	773 066,25	1 035 027,77
- rezerwa na inne świadczenia pracownicze	398 237,62	322 182,86

ZMIANA STANU KRÓTKOTERMINOWEJ REZERWY NA ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I PODOBNE (WG TYTUŁÓW)	Stan na koniec okresu 31.12.2008	Stan na koniec okresu 31.12.2007
a) stan na początek okresu	2 887 603,46	336 987,17
- rezerwa na świadczenia pracownicze	3 333,63	0,00
- rezerwa na świadczenie emerytalne	149 726,42	97 679,40
- rezerwa na nagrody jubileuszowe	1 435 997,18	239 307,77
- rezerwa na urlopy	1 298 546,23	0,00
b) zwiększenia (z tytułu)	1 292 799,94	4 491 592,00
- rezerwa na świadczenia pracownicze	4 156,86	437 727,75
- rezerwa na świadczenie emerytalne	97 827,16	199 945,83
- rezerwa na nagrody jubileuszowe	50 486,73	1 268 339,03
- rezerwa na urlopy	1 140 329,19	2 585 579,39
c) wykorzystanie (z tytułu)	1 082 058,22	189 221,22
- rezerwa na świadczenia pracownicze	0,00	35 720,00
- rezerwa na świadczenie emerytalne	81 330,57	81 851,60
- rezerwa na nagrody jubileuszowe	0,00	71 649,62
- rezerwa na urlopy	1 000 727,65	0,00
d) rozwiązanie (z tytułu)	765 547,13	1 751 754,49
- rezerwa na świadczenia pracownicze	6 158,33	398 674,12
- rezerwa na świadczenie emerytalne	116 823,01	66 047,21
- rezerwa na nagrody jubileuszowe	191 947,45	0,00
- rezerwa na urlopy	450 618,34	1 287 033,16
e) stan na koniec okresu	2 332 798,05	2 887 603,46
- rezerwa na świadczenia pracownicze	1 332,16	3 333,63
- rezerwa na świadczenie emerytalne	49 400,00	149 726,42
- rezerwa na nagrody jubileuszowe	1 294 536,46	1 435 997,18
- rezerwa na urlopy	987 529,43	1 298 546,23

ZMIANA STANU POZOSTAŁYCH REZERW DŁGOTERMINOWYCH (WG TYTUŁÓW)	Stan na koniec okresu 31.12.2008	Stan na koniec okresu 31.12.2007
a) stan na początek okresu	0,00	1 315 151,73
- deputaty, ekwiwalenty	0,00	1 315 151,73
b) zwiększenia (z tytułu)	0,00	807 316,41
- rezerwa na zobowiązania	0,00	807 316,41
c) wykorzystanie (z tytułu)	0,00	0,00
d) rozwiązanie (z tytułu)	0,00	2 122 468,14
- rezerwa na zobowiązania	0,00	807 316,41
- deputaty, ekwiwalenty	0,00	1 315 151,73
e) stan na koniec okresu	0,00	0,00

Wolny

ZMIANA STANU POZOSTAŁYCH REZERW KRÓTKOTERMINOWYCH (WG TYTUŁÓW)	Stan na koniec okresu 31.12.2008	Stan na koniec okresu 31.12.2007
a) stan na początek okresu	6 985 344,33	643 598,46
- deputaty, ekwiwalenty	0,00	162 749,76
- gwarancje i reklamacje	415 313,40	
- rezerwa na pozostałe koszty	6 311 246,34	69 472,70
- premie, wynagrodzenia	258 784,59	411 376,00
b) zwiększenia (z tytułu)	15 560 929,18	15 506 594,33
- gwarancje i reklamacje	144 519,68	
- gwarancje i reklamacje		415 313,40
- rezerwa na likwidację majątku	14 172 000,00	
- rezerwa na pozostałe koszty	548 762,92	15 168 446,34
- premie, wynagrodzenia	695 646,58	-77 165,41
c) wykorzystanie (z tytułu)	1 206 533,92	307 648,46
- deputaty, ekwiwalenty	0,00	162 749,76
- rezerwa na pozostałe koszty	1 206 533,92	69 472,70
- premie, wynagrodzenia	0,00	75 426,00
d) rozwiązanie (z tytułu)	2 953 550,55	8 857 200,00
- rezerwa na pozostałe koszty	2 950 765,96	8 857 200,00
- premie, wynagrodzenia	2 784,59	
e) stan na koniec okresu	18 386 189,04	6 985 344,33
- gwarancje i reklamacje	559 833,08	415 313,40
- rezerwa na likwidację majątku	14 172 000,00	
- rezerwa na pozostałe koszty	2 702 709,38	6 311 246,34
- premie, wynagrodzenia	951 646,58	258 784,59

30. KAPITAŁ PODSTAWOWY

Seria / emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji w szt.	Wartość serii wg wartości nominalnej	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
A	zwykle na okaziciela	-	-	41 760 000	41 760 000	12.05.2008	12.05.2008
Kapitał zakładowy		41 760 000,00					
Wartość nominalna jednej akcji		=	1,00 zł				

	Stan na koniec okresu 31.12.2008	Stan na koniec okresu 31.12.2007
Liczba akcji w szt.	41 760 000	41 760 000

31. KAPITAŁ ZAPASOWY

Na dzień 31.12.2008r. kapitał zapasowy wynosi 14.606.447,92 zł

32. KAPITAŁY REZERWOWE

Nie występują.

33. ZYSKI ZATRZYMANE

Na dzień 31.12.2008r. kwota zysków zatrzymanych wynosi 32.902.325,88 zł

34. SPRZEDAŻ SPÓLEK ZALEŻNYCH

W dniu 28 sierpnia 2008 Odlewnia Żeliwa Śrem SA na podstawie Aktu Notarialnego (Rep. A nr 7930/2008) dokonała transakcji sprzedaży 30 826 udziałów stanowiących 90,66% kapitału zakładowego Spółki Zakład Usług Technicznych „ETMA” Sp. z o.o. w likwidacji na rzecz Pana Szymona Węgrzynowskiego zamieszkałego w Katowicach.

35. NABYCIE SPÓŁKI ZALEŻNEJ

W dniu 11.04.2008 Pioma Odlewnia Spółka z o.o. (po przekształceniu: Polska Grupa Odlewnicza SA) nabyła od Centrozap SA 6.657 sztuk akcji Odlewni Żeliwa Śrem SA, stanowiących 0,22% w kapitale zakładowym spółki. Koszt nabycia wyniósł 248.772 zł

36. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO RACHUNKU PRZEPLYWÓW PIENIĘŻNYCH

Rachunek przepływów pieniężnych sporządzono, zgodnie postanowieniami MSR 7. Spółki Grupy sporządzają rachunek przepływów pieniężnych zgodnie z wymogami standardu oraz prezentują go jako integralną część sprawozdania finansowego za każdy okres, za który sporządza się sprawozdanie finansowe.

Rachunek przepływów pieniężnych przedstawia informacje na temat przepływów pieniężnych zaistniałych w ciągu okresu, w podziale na działalność operacyjną, inwestycyjną i finansową. Spółki Grupy prezentują przepływy pieniężne z działalności operacyjnej, inwestycyjnej i finansowej w sposób najbardziej odpowiedni dla rodzaju prowadzonej przez nie działalności. Przy przejęciu lub sprzedaży jednostek zależnych łączne przepływy pieniężne prezentowane są odrębnie i zaliczane do działalności inwestycyjnej.

Przy przejęciu jak i sprzedaży jednostek zależnych spółki w odniesieniu do każdego okresu sprawozdawczego wykazują w łącznych kwotach:

- ogólną kwotę za jaką nabyto lub sprzedano jednostkę
- część zapłaty uiszczonej przy nabyciu lub uzyskanej przy sprzedaży, gdy płatności dokonano w formie pieniężnej lub ekwiwalentów środków pieniężnych
- kwotę środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych w jednostce zależnej, która została przejęta lub sprzedana
- wartość aktywów i pasywów połączonych w najważniejsze kategorie, innych niż środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych w jednostce zależnej przejętej lub sprzedanej.

Struktura środków pieniężnych na początek i koniec okresu

	PLN
a) środki pieniężne razem (stan na początek okresu)	10 803 751,90
- środki pieniężne w kasie i na rachunkach	10 803 751,90
b) środki pieniężne razem (stan na koniec okresu)	9 459 577,69
- środki pieniężne w kasie i na rachunkach	9 459 577,69
Zmiana stanu środków pieniężnych	-1 344 174,21
Środki pieniężne z działalności operacyjnej	55 869 155,49
Środki pieniężne z działalności inwestycyjnej	-2 380 718,62
Środki pieniężne z działalności finansowej	-54 832 611,08

Wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych	
	PLN
Budynki i budowle	3 772 053,91
Urządzenia techniczne	1 624 001,30
Środki transportu	260 281,91
Inne środki trwałe	77 641,52
Wartości niematerialne	18 131,62
Środki trwałe w budowie	-144 870,70
Wydatki na kombajny przeznaczone do dzierżawy	0,00
zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych	-50 767,33
Razem	5 556 472,23

Wydatki na nabycie aktywów finansowych	
	PLN
W jednostkach powiązanych, w tym:	248 772,00
- nabycie akcji OŻ Śrem S.A.	248 772,00
W pozostałych jednostkach, w tym:	0,00
RAZEM	248 772,00

SPECYFIKACJA DO ZMIANY STANU ZOBOWIĄZAŃ	
	PLN
ZMIANA STANU ZOBOWIĄZAŃ	2 117 097,53
1. Stan zobowiązań operacyjnych na początek okresu	28 297 543,94
1.1. stan zobowiązań na początek okresu	61 402 662,18
1.2. stan zobowiązań inwestycyjnych na początek okresu	-1 008 465,68
1.3. stan zobowiązań finansowych na początek okresu	0,00
1.4. stan kredytu na początek okresu	-31 627 126,56
1.5. podatek dochodowy	-469 526,00
2. Stan zobowiązań operacyjnych na koniec okresu	30 414 641,47
2.1. stan zobowiązań na koniec okresu	37 660 435,91
2.2. stan zobowiązań inwestycyjnych na koniec okresu	-1 052 819,43
2.3. stan zobowiązań finansowych na koniec okresu	0,00
2.4. stan kredytu na koniec okresu	-6 421 689,01
2.5. podatek dochodowy	228 714,00

SPECYFIKACJA DO ZMIANY STANU NALEŻNOŚCI	
	PLN
ZMIANA STANU NALEŻNOŚCI	3 299 274,38
1. Stan należności na początek okresu	39 111 674,41
1.1. stan należności długoterminowych na początek okresu	0,00
1.2. stan należności krótkoterminowych na początek okresu	41 721 614,79
1.3. Nie zapłacone odsetki od udzielonych pożyczek	0,00
1.4. Stan należności z tyt. pdop na początek okresu	-1 300 758,00
1.5. Stan należności inwestycyjnych na początek okresu	-1 309 182,38
2. Stan należności na koniec okresu	35 812 400,03
1.1. stan należności długoterminowych na koniec okresu	5 200,00

1.2. stan należności krótkoterminowych na koniec okresu 35 807 200,03

SPECYFIKACJA DO ZMIANY STANU ZAPASÓW	
	PLN
ZMIANA STANU ZAPASÓW	6 153 353,05
1. Stan zapasów na początek okresu	31 685 526,98
1.1. stan zapasów na początek okresu	31 685 526,98
2. Stan zapasów na koniec okresu	25 532 173,93
2.1. stan zapasów na koniec okresu	25 532 173,93

SPECYFIKACJA DO ZMIANY STANU REZERW	
	PLN
ZMIANA STANU REZERW	10 562 697,38
1. Stan rezerw na początek okresu	18 937 901,53
1.1. stan rezerw na początek okresu	48 950 495,90
1.2. podatek odroczony-korekta zysku netto	-30 012 594,37
2. Stan rezerw na koniec okresu	29 500 598,91
2.1. stan rezerw na koniec okresu	57 954 724,97
2.2. podatek odroczony-korekta zysku netto	-28 454 126,06

SPECYFIKACJA DO ZMIANY STANU ROZLICZEŃ MIĘDZYOKRESOWYCH	
	PLN
ZMIANA STANU ROZLICZEŃ MIĘDZYOKRESOWYCH	969 631,90
1. Różnica /aktywa/	0,00
stan długoterminowych rozliczeń międzyokresowych na początek okresu	7 395 681,00
stan długoterminowych rozliczeń międzyokresowych na koniec okresu	6 732 255,24
Podatek odroczony - korekta zysku netto - początek okresu	-7 375 903,00
Podatek odroczony - korekta zysku netto - koniec okresu	-6 712 477,24
2. Różnica /aktywa/	-24 911,65
stan krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych na początek okresu	69 999,48
stan krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych na koniec okresu	94 911,13
3. Różnica /pasywa/	994 543,55
stan innych rozliczeń międzyokresowych na początek okresu	57,20
stan innych rozliczeń międzyokresowych na koniec okresu	994 600,75

37. NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

Pioma Odlewnia Spółka z o.o.

Rodzaj zobowiązania warunkowego	Nazwa wierzyciela	Kwota i waluta poręczenia
Pioma Odlewnia Spółka z o.o. – poręczenie kredytu Spółki PGO S.A.	Nordea Bank Polska S.A.	58 840 000,00

38. WYNAGRODZENIE INSTRUMENTAMI KAPITAŁOWYMI SPÓŁKI

Nie dotyczy

39. PROGRAM ŚWIADCZEŃ EMERYTALNYCH

Odlewnia Żeliwa Śrem S.A. prowadzi Pracowniczy Program Emerytalny zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o pracowniczych programach emerytalnych.

Szczegółowe zasady funkcjonowania Pracowniczego Programu Emerytalnego zostały uzgodnione w obowiązującej Zakładowej Umowie Emerytalnej

Pracownicze Programy Emerytalne zawarte zostały w formie umowy grupowego ubezpieczenia na życie „Pogodna Przyszłość” w PZU Życie S.A.

Program finansowany jest przez Odlewnię, opłacającą za swoich pracowników tzw. składkę podstawową. Wysokość stawki podstawowej wynosi 25 zł miesięcznie i nie może przekraczać 7% wynagrodzenia brutto, stanowiącego podstawę do ustalenia obowiązkowej składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe pracownika w danym miesiącu.

Niezależnie od wpłat wnoszonych przez Odlewnię, każdy pracownik ma możliwość zadeklarowania wpłat własnych tzw. – składki dodatkowej (naliczanej z wynagrodzenia brutto).

40. KOREKTA BŁĘDU PODSTAWOWEGO

Odlewnia Żeliwa Śrem SA dokonała korekty zmniejszającej zysk netto za rok 2007o kwotę 885 234,02 zł. Korekta jest związana z utworzeniem odpisu na realizację świadczeń z tytułu Karty Hutnika. Świadczenia te rozliczane są w okresach 12 miesięcznych począwszy od dnia 1 listopada a skończywszy na 31 października roku następnego. Tak więc na dzień 31.12.2007 Spółka winna posiadać odpis za okres listopad – grudzień 2007 roku. Tymczasem stan odpisu wynosił 0 zł.

Korekta spowodowała zmniejszenie zysków zatrzymanych o 755.370,19 zł oraz kapitałów mniejszości o 129 863,83 zł

41. ZDARZENIA PO DACIE BILANSU

W dniu 30.01.2009 Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy spółki Polska Grupa Odlewnicza SA dokonało:

1. zmian w składzie Radzie Nadzorczej; ze składu Rady odwołany został Pan Tomasz Jakubowski oraz powołany Pan Waldemar Łaski.
2. zmiany siedziby Spółki. Zgodnie z Uchwałą nr 3 siedzibą Spółki jest miasto Katowice.

W dniu 16 lutego 2009 Odlewnia Żeliwa Śrem SA podpisała aneks do umowy kredytowej z Nordea Bank Polska S.A., na mocy którego:

1. zmniejszono wartość limitu kredytu w rachunku bieżącym z 50 000 000 zł do 30 000 000 zł.
2. zmniejszono zabezpieczenie za zapasach z 20 000 000 zł do 10 000 000 zł.
3. zwolniono hipoteki kaucyjne łączne na niektórych księgach wieczystych.
4. uzyskano zgodę na likwidację części majątku trwałego (łącznie 13 budynków i budowli)

W okresie luty – marzec 2009 Spółki wchodzące w skład Grupy zawarły w Nordea Bank Polska S.A. transakcje zabezpieczające typu „forward”:

1. Odlewnia Żeliwa Śrem SA - o wartości 13,0 mln EUR z terminami realizacji w okresie od 1.06.2009 do 31.12.2009.
2. Pioma Odlewnia Spółka z o.o. - o wartość 1,5 mln EUR z terminem realizacji w okresie od 15.07.2009 do 30.11.2009.

42. WYNAGRODZENIA CZŁONKÓW ZARZĄDU I ORGANÓW NADZORU

Wynagrodzenia brutto członków zarządu i organów nadzoru jednostki dominującej za okres od 12.05.2008 roku do 31.12.2008 roku wyniosły 100.213 zł

POLSKA GRUPA ODLEWNICZA SA SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2008

43. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIAZANYMI

Polska Grupa Odlewnicza SA

za okres od 11.05.2008 do 31.12.2008

	Sprzedaz materiałow	Sprzedaz uslug	Sprzedaz wyrobow	Przychody finansowe	Sprzedaz srodkow trwalych (zysk ze zbycia)	Pozostale przychody operacyjne	Zakup materiałow, uslug	Koszty finansowe	Zakup srodkow trwalych	Pozostale koszty operacyjne	Zobowiazania wobec podmiotow powiazanych	Inwestycje krótkotermino we	Należności od podmiotow powiazanych
FAMUR S.A.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7 366,27	0,00	0,00	0,00	2 417,74		184 877,46
FAZOS S.A.				184 877,46									
FMG PIOMA S.A.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5 800,00	0,00	0,00	0,00	366,00		140 300,00
ODLEWNIA ŻELIWA ŚREM	0,00	142 903,00	0,00	0,00	0,00	100 000,00	0,00	279 760,53	0,00	0,00	5 334 255,42		
PIOMA-ODLEWNIA SP. Z O.O.				4 800									
PIOMA Industry Sp. z o.o.	0,00	142 903,33	0,00	0,00	0,00	0,00	6 200,00	348 473,87	0,00	0,00	12 704 051,51		161 299,00
	0,00	0,00	0,00	0,00	13 331,73	4 198,06	0,00	0,00	0,00	0,00			1 083,87
Razem	0,00	285 806,33	0,00	4 984 877,46	13 331,73	104 198,06	19 366,27	628 234,40	0,00	0,00	18 041 090,67	0,00	487 560,33

Za okres 01.01.2008 do 11.05.2008

	Sprzedaz materiałow	Sprzedaz uslug	Sprzedaz wyrobow	Przychody finansowe	Sprzedaz srodkow trwalych (zysk ze zbycia)	Pozostale przychody operacyjne	Zakup materiałow, uslug	Koszty finansowe	Zakup srodkow trwalych	Pozostale koszty operacyjne	Zobowiazani a wobec podmiotow powiazanych	Inwestycje krótkotermin owe	Należności od podmiotow powiazanych
FAMUR S.A.							6 805,04				2 436,26		
ODLEWNIA ŻELIWA ŚREM	1 050,00	7 097,00						69 569,40			13 113,51		7 097,00
PIOMA-ODLEWNIA ZP SP. Z O.O.		8 558,33					2 232,00				1 735,58		379 359,00
Razem	1 050,00	15 655,33	0,00	0,00	0,00	0,00	9 037,04	69 569,40	0,00	0,00	17 285,35	0,00	386 456,00

POLSKA GRUPA ODLEWNICZA SA SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2008

Pioma Odlewnia Spółka z o.o.

	Sprzedaż materiałów	Sprzedaż usług	Sprzedaż wyrobów	Przychody finansowe	Sprzedaż środków trwałych (zysk ze zbycia)	Pozostałe przychody operacyjne	Zakup materiałów, usług	Koszty finansowe	Zakup środków trwałych	Pozostałe koszty operacyjne	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	Inwestycje krótkoterminowe	Należności od podmiotów powiązanych
FAMUR S.A.		32 271,00	1 818 825,24	3 365,00			128 367,16	2 001,23			40 343,57		47 735,84
FAZOS S.A.		107 076,00	5 863 365,15	498 521,06			299 524,40	641,51			641,51		1 539 037,11
NOWOMAG S.A.		28 224,00	2 903 778,40	8 865,02				936,72	180 000,00		936,72		1 451 745,40
FMG PIOMA S.A.		897 622,53	7 613 334,90	18 116,11			11 333 050,99	43 729,35			263 227,69		700 958,42
Polska Grupa Odlewnicza S.A.		8 432,00		348 474,09			151 461,33				161 299,00		12 704 051,51
Odlewnia Żeliwa ŚREM S.A.		452 966,50	63 040,90				1 700,00	28 743,56			488,00		0,00
PIOMA INDUSTRY Sp. z o.o.		57 449,33	172 062,00	564,67	4 733,49		1 066 633,00	1 928,76			208 994,33		564,67
Razem	0,00	1 584 047,36	18 434 406,59	877 905,95	4 733,49	0,00	12 980 736,88	77 981,13	180 000,00	0,00	675 930,82	0,00	16 444 092,95

Odlewnia Żeliwa Śrem SA

	Sprzedaż materiałów	Sprzedaż usług	Sprzedaż wyrobów	Przychody finansowe	Sprzedaż środków trwałych (zysk ze zbycia)	Pozostałe przychody operacyjne	Zakup materiałów, usług	Koszty finansowe	Zakup środków trwałych	Pozostałe koszty operacyjne	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	Inwestycje krótkoterminowe	Należności od podmiotów powiązanych
ETMA Sp. z o.o.	46 353,78	143 000,13	0,00	339,83	0,00	247 429,33	1 208 676,75	247 429,33	62 254,00	0,00	12 245,51	0,00	0,00
FAMUR SA	0,00	0,00	2 375,00	0,00	0,00	0,00	224 062,62	192,02	0,00	0,00	38 998,97	0,00	0,00
FAZOS SA	0,00	0,00	0,00	107 397,26	0,00	0,00	1 415 846,00	0,00	0,00	0,00	1 727 332,12	0,00	0,00
Pioma Odlewnia Spółka zo.o.	0,00	0,00	1 700,00	28 743,56	0,00	0,00	515 807,40	0,00	0,00	0,00	-488,00	0,00	0,00
Polska Grupa Odlewnicza S.A	0,00	0,00	0,00	349 329,53	0,00	0,00	251 050,00	0,00	0,00	0,00	140 300,00	0,00	5 334 255,42
Razem	46 353,78	143 000,13	4 075,00	485 810,18	0,00	247 429,33	3 615 442,77	247 621,35	62 254,00	0,00	1 918 388,60	0,00	5 334 255,42

a) transakcje handlowe

Transakcje handlowe dokonywane w ramach bieżącej działalności gospodarczej prowadzonej przez poszczególne Spółki należące do Grupy Kapitałowej Polska Grupa Odlewnicza SA w okresie 01.01.2008 do 31.12.2008 r. w opinii zarządu jednostki dominującej były oparte na cenach rynkowych i były transakcjami typowymi i rutynowymi.

b) pożyczki

Polska Grupa Odlewnicza SA zaciągnęła w spółkach zależnych następujące pożyczki:

1. w Odlewni Żeliwa ŚREM SA pożyczka na kwotę 5.300.000 zł z terminem spłaty 04.02.2009. W lutym 2009 Strony dokonały zmiany terminu spłaty na dzień 31.03.2009
2. w Pioma Odlewnia Spółka z o.o. – pożyczki na łączną kwotę 12.350.000 zł z terminem spłaty 31.03.2009.

Oprocentowanie pożyczek na poziomie WIBOR 1M + marża nie odbiega od warunków rynkowych

44. INFORMACJE O UMOWACH ZAWARTYCH Z PODMIOTEM UPRAWNIONYM DO BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Podmiotem przeprowadzającym badanie jednostkowego oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2008 jest BDO Numerica International Auditors & Consultants Spółka z o.o. z siedzibą w Warszawie. Zgodnie z umową z dnia 10.07.2008 wynagrodzenie netto z tego tytułu wynosi:

- badanie jednostkowego sprawozdania finansowego za rok 2008	10.000 zł
- badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2008	10.000 zł